

Ekmeğin Ucuzlatılması için Pratik Tedbirler alınıyor, Et Fiatları Tekrar indirilecek

Yalovada dünkü ziyafetten bir hatıra

Otel Termal'in modern bir salonu

Gideceğimiz ve gitmek istediğimiz yolu takibte tam istiklâl ile hareket ediyoruz.

Başvekilimiz Celâl Bayar dün Gazetecilere vaki beyanatlarında bilhassa dediler ki: "Siyasî fikir cereyanları memleketimize ithalât eşyası olarak giremez, bizde emniyet diye bir mesele yoktur. Memlekette yalnız kanunlar hakimdir. Hariçde ki Türkleri bir an önce anayurda getireceğiz .."

Değirmenler belediyeleştirilecek yakında süt ve su meseleleri de yoluna konulacak.

Sevimli ve kıymetli Başvekilimiz Celâl Bayar, istirahat maksadile geldiği Yalova'da bile muhtelif sahalara aid mühim meselelerle bizzat meşgul olmakta, bir çok kimselerle temas ederek hükümet makinesinin muntazam işlenmesini temin etmek ve halkı daha ziyade refahiyete navi

il eylemek için var kuvvetile çalışmaktan bir an bile geri durmamaktadır.

Başvekilimiz ile mesai arkadaşı sayın Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri dün bütün günlerini gazetecilere hasretmişlerdir. İstanbuldan dün sabah Yalova'ya giden İstanbul

cibince birleşmiş bulunuyoruz. Bana istediğinizi sorunuz. Milletten hiç bir sırrımız yoktur. Her sualinize açık ve serbest cevap vereceğim. Söylenceklerimizden hangi kısımların gazetelerinizde yazılmasında fayda olduğunu tayin vazifesini size bırakıyorum. Mazideki tecrübelerim bana

tedbikin icabettirdiği esaslı değişiklikleri yapmaya gelecek. Bunun için de ayrı bir mütehasısı getireceğiz.

Hayat ucuzluğu hakkında bugün yaptıklarımız, olgun hale gelen bir takım işler hakkında mümkün olan tedbirlerin derhal tatbikından ibaret. Meselâ İstanbulda et fiyatı on kuruş aşağıya iniyor. Benim kanaatime göre bazı ufak tefek tedbirlere baş vurmakla bu fiyattan daha dört kuruş kadar indirebiliriz.

Fakat asıl mühim fark, soğuk hava depolu vapurlarımız geldikten sonra baş gösterecektir. Bu vapurlar her seferde beş yüz kesik koyun nakledebilecektir. Canlı olarak nakledilen koyunlar yolda 3 kilo kadar kaybederler. Kesik koyun nakliyatını fenni ve sıhhi bir şekilde koymakla bu zararın ve diğer risk ve masrafların önüne geçilmiş olacak, müstehlik bütün bunlardan istifade edecektir.

İkinci beş yıllık plân mucibince et sanayii esaslı bir surette kurulunca ete taallüku olan bütün gıda maddelerinde hem ucuzluk temin edilecek, hem de ihracat imkânları hasıl olacaktır.

Ekmeğin meselesi

Başvekilimiz muhtelif sualler karşısında izahatına sırasile şu şekilde devam buyurmuşlardır.

Ekmeğin meselesi de esasından ele alınacaktır. Bu hususta en faydalı tedbir, değirmenleri belediyeleştirme gibi görünüyor. İstanbulda lüzumundan fazla değirmen vardır. Bunlardan bir kısmı, sistem bakımından çok eskimıştır. Bununla beraber Orta Anadolu'nun hiç modern değirmeni olmayan yerlerine nakline fayda vardır. Bundan başka hem ucuzluk, hem kalite, hem de temizlik gibi ihtiyaçları birleştirmek maksadile İstanbulda iki ekmeğin fabrikası yapılması düşünülebilir. Bunlar iki nevi ekmeğin yapılabilir ki, bunlardan biri orta halli sınıflara, diğeri fakir halka mahsus sıhhi, gıdalı ekmeğindir. Bundan başka lüks ekmeğin istiyenler için meydan serbest bırakılabilir ki, bugün mevcut fırınlar bu nevi mamulâtla geçinebilirler.

Su ve süt

Süt ve bilhassa su meseleleri de ilk halledilecek işler arasındadır. Alınacak müsbet tedbirler, bu işlere kökünden çare olacaktır. Bugün mahdud miktarda adamların, halkın ihtiyaç maddeleri üzerinden haddinden yüksek kârlar temin ettikleri hakkında hisler eksik değildir. Hayat ucuzluğu meselesi, halkın umumî

Su ve süt

Süt ve bilhassa su meseleleri de ilk halledilecek işler arasındadır. Alınacak müsbet tedbirler, bu işlere kökünden çare olacaktır. Bugün mahdud miktarda adamların, halkın ihtiyaç maddeleri üzerinden haddinden yüksek kârlar temin ettikleri hakkında hisler eksik değildir. Hayat ucuzluğu meselesi, halkın umumî

(Devamı 2 nci sayfada)

İngiltere İtalya ile uzlaşıyor

Habeşistanın ilhaki tanınıyor

Milletler Cemiyetinin içtimai arefesinde mühim kararlar

çare teşkil ettiği kanaatine varılmıştır. Malû olduğı ve hile İtalya da ima bu zaferin tanınmasını ileri sürdüğü için müzakerelerin tekrar başlaması ile ilgili yapılan bütün teşebbüsler akim kalmıştır.

Şimdiye kadar Eden vasıtasile bildirilen İngilterenin resmi noktai nazarı bu meselenin ancak Milletler Cemiyetinde halledilebileceği merkezinde idi. Bununla beraber Chamberlain ile kabine azalarının ekseri - yeti son hâdiseleri realist bir plân üzerinde anlaşma temini için bir fırsat telâkki etmişlerdir.

Söylenildiğine göre, küçük devletlerde ve bilhassa Oslo grubunda Habeşistan meselesinin bilfiil hali lehinde görülen hareket Chamberlain üzerinde mühim bir tesir bırakmıştır. Başvekilin nazarı dikkatini celbeten bu noktada da zerre tedbirler hakkındaki 16 ncı maddenin mecburi mahiyetinin kaldırılması ve Milletler Cemiyetinin iktisadi vazifelerinin lehine olarak bu vazifelerin siyasi vazifelerden ayrılması için bazı hükümet merkezleri tarafından ya pılan teşebbüstür.

Henüz teyeyyüd etmeyen bir sayıya göre İngilterenin muvafakat etmesi ve siyasi sükûnetin avdet etmesi şartile Habeşistanın muayyen bir şekilde tanınmasına Amerika muarız değildir.

(Devamı 2 inci sayfamızda)

HARB:

İspanyada bütün şiddetle devam ediyor

Asiler ağır zayiata uğramakla beraber hakim tepeleri elde ettiler

Asil bir kumandan siperde çalışırken

Barselon, 25 (A. A.) — Havas Ajansının muhabiri bildiriyor :

Teruel'in etrafında vaziyet değişmemiştir. Asiler Altas, de Celadas ve Muletona yaptıkları hücumlar neticesinde ağır zayiata uğramışlardır. Cumhuriyet kuvvetlerinin muharebeye sokmadan kendilerini tepeden tepeye adım adım müdafaa etmişlerdir. Şimdi iyi tahkim edilmiş mevzilerde bulunmaktadırlar.

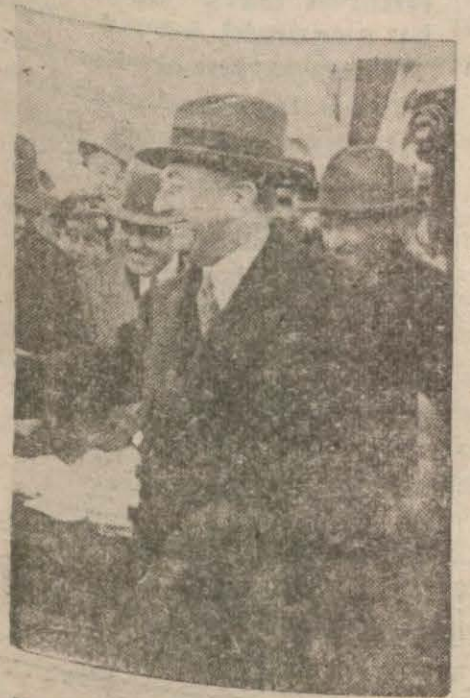
17 sonkânunda, apılan ikinci muhabele taarruz neticesinde Fransızlar

(Devamı 2 de

Marmara mntakası en modern bir su ve turist Şehri oluyor

Bursanın imarı için Beş yıllık bir plân Hazırlandı

Uludağ, mükemmel Bir kış sporu bölgesi haline getiriliyor

Dahiliye Vekili Şükrü Kaya

Haber aldığımız göre, hükümet yalnız İstanbul imarile iktifa etmiyerek Yalova, Bursa ve civarının yurdun en güzel ve en modern bir turist mntakası haline getirilmesi ne karar vermiştir. Pek yakında bu hususta çok mühim ve çok müsbet

(Devamı 2 inci sayfamızda)

Kıymetli Başvekilimiz gazetecilere izahat verirken

bul matbuatı sahib, baş muharrir ve umumî neşriyat müdürleri ve bazı tanınmış muharrirler Otel Termalde kendileri tarafından kabul edilmişler, akşama kadar muhtelif memleket işleri etrafında hasbihal etmişler ve birlikte yemek yemişlerdir.

En demokrat memleketlerde bile emsaline ender tesadüf edilen bu samimi toplantı başından sonuna kadar mekvi ve unvan farkı bir saniye bile hatıra gelmeden ve ortalığa ancak yurd sevgisi hâkim olarak devam etmiştir. Bu esnada bir aralık Başvekilimiz Celâl Bayar demişlerdir ki:

— Vakit vakit bir araya gelmiye ve memleket işleri hakkında konuşmaya karar vermiştik. Bu karar mu-

şu kanaati vermiştir ki, gazeteciler bu itimada layıktırlar.

HAYAT UCUZLUĞU

Memleketin kalkınma hareketinde gazeteciliğe faydalı bir rol oynamak düşüncesiyle hareket eden başvekilimizin bu sözleri üzerine münakaas kapısı açılmış ve ilk olarak hayat pahalılığı meselesi mevzubahs olmuştur. Bu husustaki suale Celâl Bayar şu şekilde cevap vermişlerdir:

— Hayat ucuzluğu meselesini ilmi bir surette ele aldık. İsviçreden maışet seviyesine aid hesap ve tedkiklerin belibaşı bir mütehasısını getiriyoruz. Bu mütehasıs, eldeki teşkilâtımızla beraber çalışacak ve mevcut şartların neden ibaret olduğunu tesbit edeceğiz. Sonra sıra bu

Nasyonal Sosyalizmin Beşinci yıldönümü

Berlin, 25 (A.A.) — İyi malûmat alan mehafilden öğrenildiğine göre Hitler. Reichstagı, nasyonal sosyalist partisinin iktidara gelmesinin beşinci yıldönümü olan 30 ikincikanunda içtimaa çağıracaktı.

Hitler'in söyleyeceği nutuk, bilhassa dahili siyaseti istihdaf edecektir. Reichstag'ın son toplantısı da 1937 ikincikanunun 30 unda olmuştur.

Japonya, sulh için yeni şartlar Göndermiş

Şanghai, 25 (A.A.) — Çin'in Tokyo büyük elçisi yanında Osakadaki başkonsolosu ve beş memur, seksen Çinli olduğu halde vapurla buraya gelmiş ve vapurdan immeden Hongkong'a doğru yoluna devam etmiştir. Oradan Hankeoya gidecektir. Elçi-

(Devamı 2 nci sayfada)

Ekmeğin ucuzlatılması için pratik tedbirler alınıyor

(1 inci sayıdan devam)
menfaati bakımından kökünden hal-
ledilince bu gibi hislere de yer kal-
mayacaktır.

Dünya vaziyeti ve biz
Beynelmilel siyasi vaziyet hakkın-
da da Başvekil ve Dahiliye Vekili de-
mişlerdir ki:

— Türkiye, herkesle dosttur, her-
kesle dost kalmak ister. Fakat biz
mukadderatımıza tamamiyle hâkim
kalmak noktasında çok hassasız. Gi-
deceğimiz, gitmek istediğimiz yolu
tayin etmekte tam bir istiklâl ile
hareket ederiz. Kendi siyasi idealle-
rimiz vardır. Yakın veya uzak hiç bir
nevi siyasi fikir cereyanının, tesir ve
telâkkinin; idhalât eşyası şeklinde
hariceten memleketimize sokulmasına
razi olamayız ve tahammül edeme-
yiz. Kendi yolumuzu kendi idealle-
rimize, düşüncelerimize ve ihtiyaç-
larımıza göre tayin etmeyi pek iyi
biliriz. Hiç bir zaman harici bir dev-
let veya grupun yedeğinde yürümek
gibi ihtimal akla gelemez.

Memleketimizde Yahudilik mese-
lesi veya diğer bir nevi ekalliyet işi
diye bir mesele de yoktur. Bunların
da harici taklid şeklinde memleketi-
ne sokulmasına razı değiliz. Türk ka-
nunlarının bu gibi hususlarda müs-
bet ve sarîh hükümleri vardır. Tür-
kiyede yalnız kanunlar hâkimdir.
Kanunların icabı her işde yerine ge-
tirilir.

Rusya'daki konsoloshanelerimiz
— Rusya'daki konsoloshanelerimi-
zin kapanması bize mahsus bir hare-
ket olsa, buna su veya bu manayı
vermek caiz olablirdi. Fakat Sayet
Rusya bütün devletlerin konsoloha-
nelerini bre indirmek yolunu tut-
muş ve bu arada bize de bu tedbir
karşılıklı olarak tatbik etmek teklif-
inde bulunmuştur. Biz, zaten sene-
lerce evvel Rusya'ya böyle bir teklif-
te bulunmuştuk. Varılan netice bu
noktada iki memleket arasında bir
görüş birliğine varılması demektir.

Borsanın nakli
— İstanbul Borsasında yatan ser-
maye 150 bin lirayı geçmez. Mahdud
miktarla insanlar bu borsada rol oynar.
Kendi istifadeleri namına yap-
maya temayül ettikleri iş, haksız bir
bedbînlilik veya nikbînlilik göstererek
borsada sun'î hareketler yapmak ve
tasarruf sahiplerinin zararına ola-
rak kârlar temin etmektir. Yapılan
işleri olup bittikten sonra duyuna
teessür duyuyorduk. Bu gibi oyun-
lar, müsbet işler arasında dikkatimi-
zi işgal ediyordu. Borsayı Ankara-
ya nakletmeyi memleketin malî itti-
barına ve tasarruf sahiplerine aid
menfaatlerin icabına daha uygun bul-
duk.

Posta tasarruf sandıkları
Banka haricinde kalan bir çok kü-
çük tasarrufları bir araya toplayan
bu usulün bizde de ihdası için ted-
tedkikat yapıyor.

BAŞVEKİLİN BALKAN SEYAHATI

Başvekilimiz Celâl Bayar, Balkan
Antantına dahil devletlerin merkez-
lerine yapacağı ziyarete ilk baharda
başlıyacaktır. Ziyaret tarihi şubatta
Ankara'da toplanacak olan Balkan
Konseyinde kararlaştırılacaktır.

Balkanlar arasındaki dostluk gün
geçtiğiçe çoğalmakta olduğundan bu
ziyaret sadece eki ziyaretleri iade
maksadıyla yapılmaktadır.

ESKİ HİDİV YALOVA'DA

Eski Mısır Hidivi olup bir kaç gün-
denberi şehrimizde bulunmakta olan
Abbas Hilmi Paşa, bugün Yalova'da
Büyük Şef tarafından kabul buyu-
culmuş ve mazharı iltifat olmuşlar-
dır.

DAHİLİ TURİZM
— Turizm bir memleket için en
büyük döviz kaynaklarından biridir.
Fakat biz, şimdilik hariceten turist
celbi diye hayallere kapılmak tarafı-
tarı değiliz. Ancak dahili turizmi kuv-
vetlendirmek niyetindeyiz. Bu saha-
da inkişaf hâsıl oluncu ihtimal ki, Mı-
sır, Suriye, Irak, İran gibi memle-
ketlerden ve Balkan komşularımız-
dan turist gelmeye başlar. Umumi tu-
rizm hareketine ancak ondan sonra
sıra gelebilir.

Veda
Vakit bir hayli gecikmişti. Kıy-
metli cevapları gazetelere yetiştir-
mek üzere artık İstanbula dönmek
icabediyordu. Türk gazetecileri ist-
emiyerek kıymetli devlet adamları-
mıza veda ederek sevimli Yalova-
dan ayrılmışlardır.

İKİ YENİ FABRİKAMIZ
Bursa Merinos ve Gemlik Sun'î
İpek fabrikaları şubatin ilk hafta-
sında merasimle açılacaktır.

Vergilerde yapılacak tenzilat meselesi

Buhran, kazanç ve muvazene ver-
gilerinin birleştirilerek bir ad al-
tında ve bir esas üzerinden tahsili
hakkındaki proje tamamlanmış, ted-
kik edilmek üzere Başvekilate ve-
rilmıştır. Bu projeye göre hâlen yüz-
de otuz nisbetinde olan bütün bu
vergilerin yekünü ilk ağızda yüzde
yirmi beşe indirilecek, sonra her se-
ne yüzde iki nisbetinde tenzilat ya-
pılacaktır.

Hükümetin vergiler nisbetinde da-
ha fazla tenzilat yapacağı hakkında-
ki haberler mübalâğalıdır. Çünkü
imar ve inkişafa her yerden fazla ih-
tiyacı olan memleketimizde otuz mil-
yon lira tutan bu vergilerin daha zi-
yade indirilmesi şimdilik kabil de-
ğildir.

Proje, Başvekil tarafından tedkike
başlanmış olup, Meclisin mart dev-
resinde Mecliste müzakere edilecek
ve önümüzdeki bir hazirandan itiba-
ren tatbik mevkiine konulacaktır.

Ekmeğe ucuzlatılıyor

İktisad Vekâleti etten sonra ek-
mek işle meşgul olmaya başlamıştır.
Memlekette bugünkünden daha iyi
kaliteli ve biraz daha ucuza mal edi-
lebiyecek ekem yapılması imkân da-
hilinde görülmektedir. Vekâlet şimdi
bu mesele hakkında muhtelif Bele-
diyelerimiz tarafından muhtelif ta-
rihlerde yapılmış raporları tedkik
etmektedir. Bu tedkikler bittikten
sonra ekmeğin ucuzlatılması için fi-
ilen çalışmalara başlanacaktır.

Japonya sulh için Yeni şartlar Göndermiş

(Birinci sahifeden devam)
nin yanındakiler elçinin yeni Japon
sulh tekliflerini hamil bulunduğunu
söylemişlerdir.

YENİ KONSOLOSLUKLAR

Tokyo, 25 (A.A.) — Hariciye ne-
zaretinin bildirdiğine göre, Japonya
yeni Zeland'a Wellington şehrinde
bir başkonsolosluk tesis etmiş ve
başkonsolosluğa şimdiye kadar, Sin-
gapur başkonsolosu bulunan Gunjui-
Kiçiyi tayin eylemiştir.

BİR ÇİN GAZETESİNE TAARRUZ

Şanghay, 25 (A.A.) — Burada çı-
kan Suhni Vanpan adındaki Çin ga-
zetesi idarehanesine nasyonalist Çin-
li tarafından bomba atılmıştır. Üç
kişi yaralanmıştır. Bunların arasında
on yedi yaşında genç bir kız vardır.
AMERİKA'NIN ÇİNLİLERE YARDIMI

Vaşington, 25 (A.A.) — Reisi-
cumhur Roosevelt, Amerika kızılhaç re-
isine gönderdiği bir mektubda, «Mil-
yonlarca sivil Çinlinin feci vaziyeti-
nin bir miktar iyileştirilmesine me-
dar olmak üzere» hiç olmazsa bir
milyon dolar toplanması için Ame-
rika halkının hamiyetine müracaat
etmiştir.

RUS SEFİRİ KAZA GEÇİRDİ

Şanghay, 25 (A.A.) — Reuter A-
jansı muhabirinin öğrendiğine göre
Sovyetler Birliğinin Çin Elçisi Lu-
ganets Orelsky ile maiyeti bir ölüm
tehlikesi geçirmişlerdir. İchang üze-
rine akın yapan Japon tayyarelerin-
den atılan bir bomba sefir ile maiye-
tinin yanında patlamıştır.

Sefir ve maiyeti tayyare ile Chung-
king'den Hankow'a giderken Japon
tayyarelerinin akından biraz evvel
Ichang'a yere inmiye mecbur ol-
muşlardır.

KÜÇÜK HABERLER

★ Bulgar Harbiye, Dahiliye ve
Maarif nazırları çekilmiş, yerlerine
yenileri tayin edilmiştir.

★ Letonya Muhabir Nazırı şeh-
rimize gelmiştir. Buradan Kahire-
ye gidecektir.

★ Rıhtım caddesinde bir otomo-
bil durak yeri ayrılmıştır.

★ Temizlik işlerinin layıkile ida-
re edilmesini temin için Belediyede
üç kişiden mürekkep daimi bir mü-
rakabe heyeti kurulmuştur.

★ Terkos suyunun hamamlara u-
cuz fiatla verilmesi kabul edilmiş-
tir.

★ Fakir mektebli çocuklara yar-
dım için yüz müessesenin daimi su-
rette yardımı temin edilmiştir. Ay-
rıca bir de balo verilecektir.

★ Şehrimizde kızıl hastalığı gö-
rölmüş, icabeden tedbirler alınmış-
tır.

Marmara mın- kası en modern Bir su ve turist Şehri oluyor

(1 inci sayıdan devam)

adamlar atılacak bu arada Bursanın
imarı için yapılan beş yıllık progra-
mın tedkikine başlanmış olup şuba-
tın başında bu program derhal tat-
bik mevkiine konulacaktır.

Bu programa göre, Bursa'da yeni,
geni şe asfalt yollar yapılacak, tari-
hi âbidelerin etrafı birer meydan
haline getirilerek ortaya çıkarılacak,
Uludağ kış sporları mıntakası ha-
line getirilecek ve dağın tepesine va-
rınca kadar en modern tesisat ya-
pılacak, banyo suları bir araya to-
planarak sri bir hamama alınacaktır.

Bu suretle Marmara mıntakası yal-
nız vatandaşların değil yabancıla-
rın da koşup geleceği modern bir ar-
keoloji ve su şehirleri mıntakası ha-
line sokulacaktır.

Kurtuluş cinayetinin Esrar perdesi hâlâ Çözülemedi !..

Kurtuluş cinayeti henüz üzerini
örtten esrar perdesini muhafaza et-
mektedir.

Hâdiseyi tahkik ile uğraşan müd-
deiumumî muavini Feridun Bagana
bugün de aynı hâdisiye ile Adliyede
meşgul olmaktadır.

Maktul Saidin akrabasından olan
ve memleketi olan Rizeden beri a-
ralarında bir kan ihtilâfı bulunan İh-
san isimdeki adam hakkında tahkik
yapılmaktadır.

Bu ihtilâfın derecesini tesbit et-
mek üzere Müddeiumumîlik maktul
Said'in Rizedeki babasına telgrafla
bir sorgu yapmaya karar vermiştir.

Dört gündüzenberi dinlenen yüzler-
ce kişi hakkında hiç bir zan ve şüp-
he elde edilememiştir.

Bir taraftan da zabıta katillerin a-
raştırılması meşgul bulunmakta-
dır.

937 de adliyenin Yaptığı muamele

İstanbul Cumhuriyet Müddeiumu-
milği 937 senesine aid iş istatistiği-
ni ikmal etmiş, adliye Vekâletine
göndermek üzere cedvellerini hazırla-
mıştır.

Buna göre, 937 senesinde müddei-
umumîliğe 141031 iş gelmiş, bunlar-
dan 136829 u çıkmış 4202 si 938 se-
nesine devredilmiştir.

İnsanî maksatla Kurulmuş bir Cemiyet

20 memlekette 16 milyon azası bu-
lunan Milletler arası (Hizmet maba-
di) cemiyetinin reisi Van Bizwyok
Ankara'daki temaslarını bitirmiş ve
şehrimize gelmiştir. Bu cemiyet dün-
yada sulhü temin etmek ve harb teh-
liklerini izale eylemek için çalış-
makta olup bu gayesine varmak üze-
re muhtelif devletlere iktisadi saha-
larda yardım dahi etmektedir.

Cemiyet Reisi Ankara'da hüküme-
timize bu vadide bazı mühim teklif-
lerde bulunmuştur.

Zelzele oldu

Dün gece yarısından sonra 2,15 de
şehrimizde şiddetli bir yer sarsıntısı
olmuştur. Bir saniye süren ve biribi-
ri ardına iki şakulî sademeden iba-
ret olan sarsıntıda hasar olmamış-
tır. Zelzele bazı mahallelerde heyec-
an uyandırmışsa da tekrarlamağın
için heyecana düşenler sükûnet bul-
muşlardır.

Garib bir hareket

Fenerler İdaresi Şirketi, Fransız
Hükümetine müracaatla idarenin hü-
kûmetimiz tarafından satın alınma-
sı keyfiyetinin Lâhey Adalet diva-
nına havale edilmesini ve bu hare-
ketin protesto edilmesini istemiştir.
Şirketin çok garib olan bu hareketi-
nin Fransız hükûmetince nazarı dik-
kate alınmayacağı zannedilmektedir.

★ Hariciye Vekilimiz, dün Sofya
dan geçerken Bulgar ricali tarafın-
dan karşılanmış, istasyonda Bulgar
Beşvekilile görüşmüştür.

★ Devlet demiryolları bütün hat-
lara mutfak vagonu ilâve etmeye baş-
lamıştır.

H A R B İspanyada bütün şidde- tile devam ediyor

(1 inci sayıdan devam)

kistlerin Teruel'in şimali şarkisinde-
ki ileri hareketleri 12 kilometre ge-
nişliğinde ve 2 kilometre derinliğin-
de bir arazi parçasile tahdid edil-
miştir.

Asiler, Alfambra Rio'ya hâkim bu-
lunan tepeleri bir haftada zaptetmiş-
lerdir. Bu arazinin işgali cumhuri-
yetçilerin müdafaa mevzilerini teh-
likeye koymaktadır.

Muleton'a yerleştirilmiş olan Fran-
kist topçu kuvvetleri şimali şarkiden
Teruel'e giden ve Alfambra Rio sa-
hilini takip eden yolu bombardıman
etmektedirler. Fakat nehrin karşı şa-
hilindeki cumhuriyetçiler daha yük-
sek tepelerde bulunmakta ve bu
radan Teruel'in şimali medhalini mü-
dafaa ve Conend'in irtibat noktasını
ateşleri altında bulundurmaktadır.

Berlin radyosunun verdiği bir ha-
bere göre Meçul üç tayyare İspan-
ya sahillerinde Cebre civarında La
Paursivante namındaki Fransız tor-
pidosuna hücum ederek bombalar
atmışlardır. Bombalar, torpidoya isab-
et etmemiştir.

İngiltere İtalya ile uzlaşıyor

(Birinci sahifeden devam)

Umumi ittibaa bakılacak olursa
İngiltere esaslî surette iktisadi mün-
asebetlere istinad etmesi suretile
Cenevre müessesesinin eskisi gibi
cihanşümül bir mahiyet iktisab et-
mesine gayret edecek ve Cenevre-
nin büyük devletleri alâkadar eden
mühim siyasi meseleleri halletmeye
mezun bulunmadığını neticede tes-
lim edecektir.

Bununla beraber bazı tecrübeli me-
buslar, bu vaziyetin henüz pek müp-
hem olduğunu ve neticesinin Paris'te
Eden ile Delbos arasında yapıla-
cak görüşmelere bağlı bulunduğuna ka-
naatindedirler. Fakat aynı zevat
Chamberlain'in kararını prensib itti-
barile ittihaaz edilmiş telâkki etme-
tedirler.

Eden Paris'de

Londra, 25 (Son Telgraf) — Mil-
letler Cemiyeti yarın Cenevrede to-
planacaktır. Bu toplantıya giderken
Hariciye Nazırı Eden Paris'te tevak-
kuf edecek ve Başvekil Şotan ve dış
Bakanı Delbos ile mühim temaslara
bulunacaktır. Bu temaslara esna-
sında İtalyanın çekilmesi husule
gelen vaziyet, küçük ve bitaraf de-
vletlerle Berlin - Roma - Tokyo mi-
hverine müteveccih devletlerin Mil-
letler Cemiyetile olan münasebetle-
ri tedkik edilecek ve bu mühim me-
seleler hakkında iki devletin Cene-
vrede takib eyleyecekleri müşterek
hattıhareket tesbit olunacaktır.

Umumi bir konferans olmayacak

Londra, 25 (A.A.) — Salâhiyyet-
tar mahfeller, Chamberlain'in bütün si-
yasi ve iktisadi meseleleri tedkik et-
mek üzere hazırlanmış bir dünya sulh
konferansını içtimaa çağıracağı hak-
kındaki haberlere inanmamaktadır.

Bu mahfeller, alâkadar milletleri
bir araya getirmek kabil olduğu tak-
dirde başvekilin böyle bir konfe-
ransı tertib etmekte tereddüd etmi-
yeceğini fakat maalesef İspanyol ve

Uzak Şark ihtilâflarının inkişafile
İtalyan - Alman münasebetlerinin
vaziyeti buna mani olduğunu ilâve
etmektedirler.

Avrupa âhengi

Londra, 25 (A.A.) — Milletler Ce-
miyetinin gelecek içtima devresi ha-
kında tefsirlerde bulunan Yorkshi-
re Post gazetesi paktta islahat vücu-
de getirilmesi lüzumunda ısrar et-
mekte ve Milletler Cemiyetinin şim-
di faydadan ziyade zarar husule ge-
tirmekten müdahalede bulunamaya-
cağını meselâ Uzak Şark işlerine ka-
rışamayacağını iddia etmektedir. Bu-
na mukabil bu gazete Milletler Ce-
miyetinin iştirakile eski Avrupa â-
hengini temin etmenin mümkün ol-
duğunu zannetmektedir.

16 NCI MADDE

Londra, 25 (A.A.) — Manchester
Guardian gazetesinin Cenevre mu-
habirinin bildirdiğine göre Berne'deki
Fransız ve İngiliz elçileri geçende
Giuseppe Motta'yı ziyaret ederek
mukavelenamenin 16 ncı maddesinin
ilgası meselesinin Milletler Cemiyet-
tinde bu aralık mevzuabaz edilmesi
münasib olmayacağını söylemişler-
dir.

AMERİKA VE İTALYA

Vaşington, 25 (A.A.) — Hariciye
Nazırı B. Cordell Huldell Hull, Ha-
beşistan meselesi hakkında Ameri-
kan hattı hareketinin değişmemiş
olduğunu tavzih etmiştir.

Salâhiyyetdar mehafil, B. Hull'un bu
beyanatını, Amerika Birleşik dev-
letlerinin Habeşistan'ın ilhakını ta-
mmak niyetinde olmadığı tarzında
tefsir eylemektedir.

AMERİKÂN HARİCİ POLİTİKASI

Vaşington, 25 (Hususi) — Reisi-
cumhurun bahriye hakkında kon-
greye vereceği mesaj bir hafta tefir
edilmiştir. Bu mesajdan sonra har-
ici siyaset hakkında kongrede mühim
müzakereler olacak, infiradılar Ru-
veltten sarîh beyanat istiycekler-
dir.

Bulgar Yugoslav Dostluğu

Belgrad, 25 (A.A.) — Bulgaristan
ile Yugoslavya arasında aktedilen
daimi dostluk paktının yıldönümü
münasebetile Yugoslav matbuatı bir
çok makaleler neşrederek Bulgar ve
Yugoslav milletleri arasında arzu e-
dilen ve asırlarca istenilen şekilde
kat'i olarak kardeşçe bağlar tesis e-
den bu paktın ehemmiyetinden bah-
setmektedir.

Bu hususta Samuprava gazetesi
Balkan itilâfı paktının Şovalye-Kral
Aleksandr'ın eseri olduğunu hatırlat-
tıktan sonra şöyle yazmaktadır:
«Aynı siyaseti takip eden başve-
ki İstoyadinoviç 24-1-937 de Bulgar
milletile bir daimi dostluk itilâfı ak-
tetti. Bu itilâf iki komşu millet ara-
sındaki münasebetlerde yeni bir dev-
renin başlangıcına kati bir işaret-
tetti. Daimi dostluk paktı ile iki kardeş
milletin birleşerek teşriki mesai et-
melerine senelerce çalışan bir çok
Yugoslav ve Bulgar vatanperverle-
rinin arzuları tahakkuk etmiş olu-
yor.

Struma'dan Tuna'ya kadar uzanan
dikenli teler kaldırılmış ve bu uzun
hudud üzerinde itimadsızlık yerine
yeni bir zihniyet kaim olmuştur ki, o
da şudur: Kardeşlik, teşriki mesai ve
mütekabil emniyet.»

★ Bulgaristanda martın altısın-
da intihabat yapılacaktır.

hilini takip eden yolu bombardıman
etmektedirler. Fakat nehrin karşı şa-
hilindeki cumhuriyetçiler daha yük-
sek tepelerde bulunmakta ve bu
radan Teruel'in şimali medhalini mü-
dafaa ve Conend'in irtibat noktasını
ateşleri altında bulundurmaktadır.

Berlin radyosunun verdiği bir ha-
bere göre Meçul üç tayyare İspan-
ya sahillerinde Cebre civarında La
Paursivante namındaki Fransız tor-
pidosuna hücum ederek bombalar
atmışlardır. Bombalar, torpidoya isab-
et etmemiştir.

Bu tamime göre velileri, k
yaştaki çocuklarını mektebe ka-
dettirmekte ve yaşlarının tahşih m
amelelerini mahkemede takib etme-
diklerinden güçlükler husule gel-
mektedir.

Nüfus hüviyet cüzdanlarında ya-
şları küçük yazılmış ve İlk okula gi-
rebilmek üzere yaşlarının tahşih i-
çin ilgili mahkemeye müracaat edil-
miş olan çocukların yaşlarının dü-
zeltilmesi hakkında mahkemeye bir
karar verilmeden önce bu çocukla-
rın mektebe alınmaması uygun gö-
rölmüştür.

Yaşlarının düzeltilmesi için mah-
kemelere müracaat ettiklerine dair
aldıkları vesika üzerine evvelce
mekteblere kaydedilmiş olan talebe-
den henüz yaşlarının düzeltilmediğine
dair mahkeme kararı almamış ol-
anların velilerine mekteb idarele-
rine dört ay mühlet verilecek bu
müddet zarfında yaşlarının düzeltil-
diğine dair mahkemeden karar al-
mamış veya çıkan karara göre oku-
la girecek yasta olmadıkları anlaşı-
lmış olan çocukların okul ile alâkalan-
nın kesilmesi muvafık görölmüş-
tür.

Romanyada yahudi meselesi

Bükreş — Eski maliye nazırı Ma-
jaro söylediği bir nutukta yahudi
meselesine temas etmiş ve demişti
ki:

— Romanyadaki yahudiler mese-
lesinin halledilmesi hakikaten el-
zemdir. Fakat yahudilerle karşı is-
tisnai şekilde bir takım tedbirler al-
ınlırsa bu bizim yahudi meselesini
kanuni şekilde halletmeğe kabiliyet
timiz olmadığımız göstermekten baş-
ka bir şeye yaramayacaktır.»

Finlandiyada bir istilâ

Helsingfors, 25 (A.A.) — Helsinki
şehrinin karşısında Harraka adası-
nda kâin askerî fabrikalar laboratu-
arında yüksek rütbeli zabıtlar, kü-
çük bir bomba topu üzerinde tecrü-
belerde bulunurken bir infilâk vuk-
ua gemiştir. Piyade umumi müfetti-
şi general Hakinemo ölmüş, top-
çu umumi müfettişi miralay Svans-
tröm ile diğer iki topçu zabiti ve
bir mühendis oldukça ağır yaralan-
mıştır.

Yaban domuzu gümrük- ten müstesna !.

Yunanlı bir tüccar tarafından Çe-
me iskelesinden Yunanistanın Salaz
adasına ihraç edilmek istenen avet-
ların vurdukları yaban domuzların
dan kilo başına üç kuruş resim alın-
mak istendiğinden şikâyet edilmiş-
tir.

Yabandomuzların ihracı her tür resinden muaf olduğu hakkında

telgrafla emir verilmiş ve hiç bir
resim alınmaması bildirilmiştir.

Nusret Safa Coşkun'un bu akşamki konferansı

Muharrir arkadaşımız Nusret Sa-
fa Coşkun, bu akşam 18,45 de İstana-
bul radyosunda Eminönü Halkevi
Negriyat Kolu namına bir konferans
verecektir.

Bu konferansla arkadaşımız; on beş
günlük mutad konuşmalarının yir-
mi sekizincisini yapmış olacaktır.
Mevzu, (On beş günün edebi mah-
sulleri) dir.

1356 Hicri Zilkade 23

Yıl 1938, Ay 1, Gün 25, Kasım 79

25 İ. Kânun : Fali

Kışın şiddeti

Vakitler

Vesati

Ezan

Güneş

Öğle

İkinci

Akşam

Yatsı

İmsak

7 16

12 26

15 01

17 16

18 52

5 36

2 01

Mahkemelerde...

(Bir taksim iki) soy adını alan hırsız suçlu; bunun mânâsını izah ediyor!

Diğer bir suçlu da; hakime; soy adının memlekete gittiğini ve daha gelmediğini söyledi!

Mahkemelerde garib ve alelâcele alınmış bazı soy adları da meydana çıkmaktadır. Hattâ bu tuhaf soy adlarının içinde (Yassıburun), (Dazlak) gibi erkek ve (Kıvrak), (Cihanbeğendi) gibi de kadın soyadlarına tesadüf edilmektedir. Ezcümle aşağıdaki iki muhakeme, hem soyadı ve hem de vak'aları itibarile enteresandır.

Açık bulduğu bir evin kapısından içeri girerek oradaki ayak-kabırları çalan ve hemen cürmü meşhud mahkemesine sevk olunan Hıfzı isminde bir yeni hırsızın, ilk isticvabı icra olunmakta -dır. Hâkim; kendisine soruyor:

— Soyadın?
— Bir taksim iki!
— Sen bu soyadını nereden aldın?
— Arkadaşlarım taktı. Bir defa böyle ad takılınca, geberesiye kadar kurtulunmaz!
— Kaydettirdin mi?
— Kaydettirdim...
— Hiç sabıkan yokken, ne diye lekelenirdin?
— Suçlu eyle bir kaç defa kafasına vurdu. Bununla yaptığı işten pısmalık getirdiğini anlatmak istiyordu.
— Küçük mavi gözlerini hâkime çevirdi:
— Düşüncesizlikten, beyninsizlikten, cehaletten! Şeytana uydum, amma ne yapayım bir kere oldu işte... Bir taksim iki; yani ka-

fasız, beyninsiz olmasaydım bu işi yapar mıydım hiç?..

Bu kısa boyulu, zeki yüzlü suçlunun pratik olarak söylediği bu sözler, herkesin hayretini mucib oluyordu.

Amme şahidleri dinlendikten sonra hakkında nihai karar verilecektir.

Bu da başka bir davadır.

İkinci Sulh Ceza mahkemesinde bir yaralama hâdisesinin duruşması sırasında hâkim; suçlu Âdilevazlı Hüsnüye soruyor:

— Siyadin?
— Daha gelmedil.
— Nereye gitti?
— Memlekete!
— Ne vakit gelecek?
— Mektub salıverdim, oradaki tanıdıklara yazdım... şu benim soyadımı çabuk bulun, gönderin diyorum, hiç bir haber alamıyorum.
— Ne zaman gönderdin?
— Altı ay kadar var!
— Aldığın soyadı nedir?
— Bir kâğıda sekiz on kadar yazdılar amma hiç birisini hatırlıyamıyorum.
— Mehmedî yaralamışsın?
— O kendi kendini yaraladı.
— Kâğıdılar okunuyor. Suçlunun müşteki Mehmedî, kaba tarafından bıçakla yaraladığı rapordan anlaşıyor.
— Ve şahidlerin celbilerine karar verilerek duruşma yakın bir güne talik ediliyor.

İş arıyanlar sütunu

İş arıyan, işçi isteyen veya bir müşkülü olup bizden fikir soran ve şikâyetini bildirmek arzu eden muhterem karilerimizin mektublarını her gün bu sütunda muntazamen ve parasız neşredebiz. Bize gönderilecek iş ilânları 2 gün üstüste tek -rar'a neşredilecektir.

129 — İlk mektebi bitirmiş, yirmi yaşlarımda bir gencim. Metin ve temiz bir ahlâk sahibi olmakla beraber çalışkanım. Binaenaleyh fabrika, yazıhane, laboratuvar, eczahane, lokanta, dükkân gibi her hangi bir müessesede bana verilecek her türlü işleri namus ve isticametle görmiye hazırım. İstenildiği şekilde kefalet de verebilirim. İstiyenlerin; Samatya caddesinde Yokuşçesme 136 No. lu evde Hakkı Ersun'a müracaat etmelerini rica ederim.

130 — Az bir ücretle fabrika, müessesesi veya ticarethanelerde tahsil -darlık, evrak takibi, leyli mekteplerde gece muhafızlığı veya idare memuru muiddik gibi her hangi bir iş arıyorum. 8 senelik lise mezunuyum. Yaşım 30 dur. Kefillerim vardır. Taşraya da giderim. Arzu edenlerin Son Telgraf İş ve Halk Sütunu vasıtasile Ramiz'e müracaatlarını rica ederim.

131 — 18 yaşındayım. Her nevi okşijen kaynağı işlerine vâkıfım. İstanbulda bulunan fabrika ve atölyelerden birinde kendime iş arıyorum. Adresim için: (Kocamustafapasa'da Alay imamı sokağı No. 7 Hüseyin) e müracaat olunmasını rica ederim.

132 — Evvelce bir bankada ve ticarî istihbarat işlerinde 5 sene müddetle vazife görmüş lise mezunu bir gençim. Anadolu'da veya İstanbul'da az bir para ile her hangi bir iş arıyorum. Eski ve yeni yazım düzgündür. Biraz fransızcam vardır. Keşfil verebilirim. Arzu edenlerin (Sop Telgraf İş ve Halk Sütunu vasıtasile Daim) e müracaat olunmasını rica ederim.

Istanbul ve Ankara'da Tiyatro, operet!

Ankara Şehir Tiyatrosunun muvaffakiyeti; Halkopereti hazırlıkları

Büyük artist ve san'atkar Raşid Rıza'nın idaresinde teessüs eden ve bu ayın 15 indenberi Ankara Halkevi sahnesinde temsililerine başlayan (Ankara Şehir Tiyatrosu) büyük bir rağbet ve âlâka ile karşılanmıştır.

Mahmud Yesari'nin yeni eserinin temsil olunduğu ilk ve müteakib gecelerde bütün salonda, daha 2 gün evvelden yerler tutulmuş ve aynı vaziyet; hâlen devam eden (Alev) de de böyle olmuştur.

Önümüzdeki ay içinde Suriye ve Mısır'a turneye çıkacak olan (Ankara Şehir Tiyatrosu) na (İstanbul Şehir Tiyatrosu) ndan daha bir, iki artistin iltihak edeceği söylenmektedir.

Diğer taraftan İstanbul operet ihtiyacını tatmin için ihya olunması kararlaştırılan (Halk Opereti) ne 10 bin liralık bir yardım yapılması muvafık görülmüştür. (Halk Opereti) için Beyoğlunda münasib bir bina ve salon bulunacaktır.

Hâlen Selânik'de bulunan maruf Yunan operet artisti Zozo Dalmas'ın da bu heyete tekrar iltihak edeceği söylenmektedir.

Robert Taylorun hayranları!..

Kollejli 2 genç kız talebe; artist kartı uğruna cüzdanlarını nasıl çaldırdılar?..

Sporcu genç kızlarla 3 hırsız çingene çocuğu arasında gapılan uzun bir sokak koşusu!..

Amerikan Kız Kolleji talebesinden İzmirde Göztepe tramvay caddesinde 384 numaralı evde oturmakta olan Mösö İsparanın kızı bayan Rika ile, yine aynı kollej talebelerinden arkadaşları Bayan Matilda; evvelki gün Kemeraltı'da bir kırtasiyecî mağazasına uğramışlar ve sinema artistlerinin resimlerini büyük bir merak ve heyecan ile tedkike başlamışlardır.

İki genç kız, bu artist kartları arasından intihab ettikleri Robert Taylor'un resmini (dalgın dalgın seyrederken, karşı kaldırımda duran 3 Çingene çocuğu; bunların gaffletlerinden istifadeye karar vermişler ve içlerinden Hayreddin ismindeki çocuk, hemen dükkâna girerek Bayan Rita'nın kostümünün cebine elini sokmuş ve kızağının haberi olmadan cüzdanını aşırıp kaçmıştır.

Biraz sonra Bayan Matilda; beğenip almayı kararlaştırdıkları genç artist Robert Taylor'un kartlarının parasını vermek üzere elini cebine soktuğu zaman, cüzdanının yerinde yeller estiğini hayretle görmüştür.

Genç arkadaşı Bayan Rita, demin bir çingene çocuğunun içeri girip sonra birdenbire dışarı çıktığını hatırlamış ve hemen ikisi de dışarıya fırlamışlar ve üç çingene çocuğunun ileride uzaklaşmak üzere olduklarını görünce koşmaya başlamışlardır. Ta-

kip edildiklerini anlayan çocuklar da var kuvveti tabana vermişler ve bu suretle 2 genç kızla 3 çingene çocuğu arasında sokaklar arasında bir koşma yarışı başlamıştır. Fakat genç kızlar, çingene çocuklarından daha atik çıkarak, mektebe yaptıkları sporun ve koşu talimlerinin tesiriyle bir kaç sokak ileride 3 çocuğa yetişerek yakalarını yapışmışlar ve iki genç kız, üç erkek çocuğu o vaziyette polise teslim etmişlerdir.

Bu hâdise, derhal cürümüş meşhud mahkemesine intikal etmiştir. Hâkim Naci Erel iki gen çıkıza.

— Siz bir artist için bu kadar dalgınlık geçirerek cebinizden cüzdanlarınızın aşırıldığını farkına varmıyorsunuz?.. Bu artistin sinemasını veya kendisini görmeye gittiğiniz zaman mantonuzu bile çaldıracağımıza hükmetmek lâzım gelecek!.. demiş ve onlara şu kısa nasihati de vermiştir:

— Mekteb talebelerinin; amma yalnız siz değil bütün talebelerin, artist kartlarına bu kadar ehemmiyet vermeleri, dersleri ile uğraşmak dururken bunlarla uğraşmaları; hiç de hoş bir şey değildir!..

Muhakeme neticesinde, asıl cüzdanı çalan çingene Hayreddin 6 ay hapse mahkûm olmuş, fakat yaşının küçüklüğünden cezası, 1 ay 20 gün müddetle hapse tahvil olunmuştur.

Hastaya gitmiyen Doktorlar Var mı?..

Bazı semtlerdeki tek tük hususî doktorların hasta sahibleri tarafından gecenin ilerlemiş saatlerinde veya pe kşoğuk, yağmurlu kış akşamlarında yapılan müstacel davetlere icabet etmek istemedikleri ve bu kabil müracaatlar için evvelden hizmetçilerine:

— Doktor evde yok!.. Veya:
— Bu gece gelmedi... Yahut:
— Hastaya gittim!..

Şeklinde tenbihat icra ettikleri şikâyet olunmuştur.

Bilhassa âfî ve zarurî vaziyetlerde hastası olanları çok müşkül bir vaziyete düşüren bu hale mani olumak üzere; hastalar hakkında her hangi saatte olursa olsun yapılacak davetlere derhal icab eden insanî ve ve ictimai vazifelerini tamamilen ifa etmelerini; alâkadar makam tarafından doktorlara bildirileceği haber alınmıştır.

Doğu Üniversitesi
Van gölü kenarlarında tesis oluncaca (Ddoğu Üniversitesi) bitmek üzeredir.

Maarif Vekâleti; yeni Üniversitesinin ders programını şimdiden hazırlamış bulunmaktadır.

(Doğu Üniversitesi) inde tedrisat müddet 3 sene olacaktır.

Halkda Motör ve Makine sevgisi!

Halkımızda motör sevgisini uyan -dirmek ve memlekete lâzım olan makineden, motörden anlar genç istidadları yetiştirmek üzere Halkevlerinde (Motör ve Makine kursları) açılacağını ve bütün halkevlerinde halka motörçülük ve makinecilik dersleri verileceğini evvelce haber vermiştik.

Bu hususta şehrimizde de hazırlıklara başlanmıştır. Muhtelif Anadolu şehirlerimizin bazılarında ise bu kurslar açılmıştır. Ezcümle geçen gün de, Adana'dan sonra Bolu Halkevinde de bu kursların açılması merasimi icra edilmiştir.

Bu hususta Bolu muhabirimiz şu tafsilatı vermektedir:

Perşembe günü akşamı Bolu halk -evinin makine ve şoförler kursu, halkevinin büyük salonunda kınca -hınc dolan vatandaşlar huzurunda ilbayın makineleşme devrinde olduğumuzu ve ferdî çalışma yerini toplu çalışmaya terkettiğini izah eden konferansı alkışlarla dinlendi. Kursu 200 vatandaş devam etmektedir. Hem amelî ve hem nazari olmak üzere şimdilik iki dersane iki muallim nezaretinde haftada dört defa gösterilmekte olan dersler iki buçuk ay sürecektir. Muhit gençlerinin bu kursa olan alâkaları pek büyüktür.

Halk Filozofu diyor ki:

Bir estetiğin ufulü

Bilmem siz de dikkat ettiniz mi? Neden olduğunu pek kestiremediğim halde artık bir genç kız estetiğinin yavaş yavaş günden güne indir -sa doğru yürüdüğünü ve çocukluk -tan gençliğe geçen son asır kızlarının teşekküllerinde acap bir çarpukluk belirmeye başladığını görüyorum. Orta tahsil çağındaki kızlara dikkatle bakarsanız, belki de fazla jimnastiklenmiş, yetmiş fırlak baldırlarile, zamanından evvel büyümüş ve genişlemiş göğüslerle, geniş omuzlarının üstünde kabarmış saçla -rile büyüklüğü biraz daha mübâlâ -ğa eden başlarla bodur bir genç kız neslinin türemeye başladığını göreceksiniz.

Divan edebiyatından, edebiyatı cadedeye devredilmiş ve şiirde tarifi -ni bulmuş ince, zarif genç kız tipi eski bir hatıra gibi uzaklaşmış ve yerini bu atletik nesle terk etmiş bulunuyor.

Artık sütlün gibi sallana sallana yürüyen, eteklerini süpüren ince belli, mahcub ve nazlı genç kız ve hasreti çekilen bir bedia gibi hayali ve esirî bir mahlûk gibi aramızdan sıyrılmış gitmiştir. Topukları öteklerinin üstünde hiddetle mihlanmış, sert a -damlı ve aceleci yürüyüşle bugünün genç kıızı büyük bir cüdale doğru koşan bir pehlivan çalmış. İlerliyor. Selâmet refiki olsun.

Halk Filozofu

İktisad Vekâletinin Madencilere Cevabı!..

Zımpara madencileri; zımpara madeninin ihracatını arttırmak ve diğer rakib piyasalara kolayca rekabet imkânını temin edebilmek maksadile İktisad Vekâletine müracaat etmişlerdi.

Ezcümle bunlar; bilhassa Yunan zımpara madencilerinin; Türk madencilerine; son senelerde rekabet etmeye başladıklarını da zikrederek zımpara madenlerinin, takas mevzu -una alınmasını talep ve rica etmekte -lerdi.

Bu müracaate; dün İktisad Vekâ -letinden cevap verilmiştir.

İktisad Vekâleti; zımpara madenine müşteri olan devletlerden en mü -him kısmının; serbest dövizle tediyat yaptıklarını, bu itibarla bu mem -leketter için; her hangi yeni bir ted -bir alınmayacağını bildirmektedir.

Diğer taraftan bir kısım devletler -le yeni akid ve imza olunan ticaret anlaşma ve muahedelerile; zımpara madeni esasen takas mevzuuna alın -mış olduğundan, ancak bu nokta ile -ride daha büyük bir ehemmiyetle tedkik ve mütaalee olunabilecektir. Son zamanlarda zımpara madeni ih -racatı çok tezaüid etmiştir. Bilhas -sa Amerika'ya çok fazla miktarda zımpara madeni ihraç olmaktadır.

Yoklamaya davet

Eminönü Yabancı askerlik Şube -sinden:

334 doğumlarının yoklamalarına başlanılmıştır. Yabancı şubeler hal -kından olup da Eminönü, Fatih ve Eyüb kazaları muntakaları dahilinde oturan 334 doğumlu mükellef -rin nüfus cüzdanı, ikametgâh senedi ve üç kıta fotoğrafı ile her gün öğ -leye kadar yoklamaları yapılmak üzere Sultnahmedde Dikilitaş karşı -sında Eminönü Yabancı Askerlik Şu -besine müracaatları ilân olunur.

vaş yavaş ikinci devreye intikal et -tirmek zamanı gelmişti.

Fakat bunu yaparken de çok usta -lıkla hareket etmek icab ediyordu. Küçük bir tedbirsizlik onu ıfkite -bilir, derhal uzaklaştırabilirdi, ben -den.

Küreklere o çekiyor, ben dümeni kullanıyordum. Deniz kıpırdamıyor -bile.

Bir müddet konuşmadık. Küre -lerin her suya çarpışında çıkardıkları sesleri, iskarmozların gıcırta -rı dinliyorduk.

— Ne güzel gece değil mi Süheylâ hanım?..

Ona isimimin Süheylâ olduğunu söylemiştim.

— Hakkınız var!.. Diye cevap ver -dim.

Yine sustuk.

Bir müddet sonra küreklere bırak -tı. Yüzüme uzun uzun baktı:

— Ne kadar güzelsiniz. Hele yüzü -nüzü vuran bu ışık bir kat daha ca -zibenizi artırıyor..

(Devamı var)

DELI GÖNLÜM

YAZAN
NUSRET SAFA COŞKUN
EDEBİ ROMAN:25

Cemiyette radikal bir ahlâk kal -kınmasına ihtiyaç var.

Belki kocasını aldatmağa kalkmış bir kadının bu konferansları dinle -mesine gıyârsındur, İhan.

Fakat o bunları o kadar dikkatle din -letiyor ki bana!

Sana telâkkilerini şöyle kısaca bir topladım. Görsen ne enteresan dü -şünen bir adam.

Zannedirim, artık mağera arka -daşım gözünden tamamen tebarüz et -ti. Şimdi yine söz verdiğim halde, a -raya lâf karıştırdığım hikâyenin ma -baadine gelelim.

Pendik treninde, aşka, kendimi -ze dair aşağı yukarı hiç bir kelime konuşmadık.

Yalnız, beni çok tanımak, dost ol -mak istediğinden, bende bütün ka -dınlardan ayrılan bazı hususiyetler bulduğu için takib ettiğinden bah -setti.

Namus telâkkileri bir medrese so -fası kadar koyu olan bir adamın ş -zi böyle takib edip, konuşmağa kalk -masına belki hayret edeceksiniz, di -ye ilâve etti. Fakat size karşı tama -

men temiz ve lekesiz hislerle meş -buum.

Ben de mükemmel ve mükellef bir yalan kıldım. İnsanlardan çek -kindiğimi, erkeklerden korktuğumu, yalnız, herkesten kaçan bir kız oldu -ğumu söyledim.

Ne söylerse, ne fikirde ise ben de aynını düşündüğümü söylüyordum.

Bir saat içinde zahiren tamamen anlaşmıştık.

Halbuki...

Pendik gezmesinden avdetde üç gün sonra yine aynı şekilde buluş -mak üzere ayrıldık. Bu pendik yol -culuğu biraz evvel de yazdığım gibi nisbeten tehlikesizdi. O taraflarda pek tanıdığım yoktu. Her hangi mü -

nasebetsiz bir tesadüf de idare e -debilirdim.

Sana mektub yazmadığım bu ay -lar içinde haftada iki gün buluşuyor -duk.

İşte bu akşam suursuz bir cesaret -le sandala bindik. Kocam bir yere davetli olduğu için gelmiyecekti. İki günü evvelden bunu bildiğimden ne zamandanberi buluşmalarımız pek seyrek ve kısa oluyor, diye şikâ -yet eden Selime randevu verdim.

Gümürüğün önündeki kayaların üstünde buluştuk. Mehtab ve deniz o -kadar güzeldi ki.

— Bir teklifte bulunacağım, fakat korkuyorum Süheylâ hanım, dedi. Bu güzel geceden istifade edelim, is -

ter misiniz, bir sandal gezintisi ya -palım.

Mütereddid bir vaziyet takindim: — Bilmem ki, geç kalmaz mıyız, acaba?..

— Bu kadar erken mi kaçacak s -nız? Bu güzellik bırakılır mı hiç! Şu denize, şu mehtaba bakınız.. Ne güzel.. ne güzel...

— Öyle amma, evden merak eder -ler, geç kalırsam! Bir arkadaşta uğ -rıyacacağım diye çıktım da.

Bir tarftan nazlanırken, diğer ta -raftan da bu tekliften vazgeçecek diye ödüm kopuyordu.

— Dediginiz olsun, deyince yü -reğim ağzıma geldi. Bu fırsatı kaçı -

yorum, sandım. Fakat hemen ilâve etti:

— Biraz dolaşırız. Arzu ettiğiniz dakikada indiririm sizi, olmaz mı?..

Ben bekledim. O gitti iskeleden bir sandal buldu.

Kendi kendime:

— E, kızım Semra, göster bakalım kendini.. Bütün aksasuar tamam; bu dekor içinde muvaffak olmamak i -çin hiç bir sebep yok diyorum.

Kararım kat'i idi. Bu akşam artık aylardanberi devam eden ahbablı -ğımız, muhakkak rotasını değiştire -cekti.

Onu tamamen teshir etmiş sayabi -lirdim kendimi? Münasebetimizi ya -

Afrikada harb!

Büyük devletler çok yakında burada harbe başlayacaklar!

Afrikada İtalya ile Fransa arasında silâh yarışı başladı!

İstikbal harbinde Avrupalıları düşündüren yerlilerden biri

Habeşistanın İtalya tarafından zapt edilmesi üzerine Afrikanın Avrupa devletlerinin münasebatında Afrikanın oynadığı rolün ehemmiyeti bir kat daha arttı. İngiltere ile İtalyanın münasebatı hep biliyoruz ki bu yüzden hâlâ gergindir. Bu gerginliğin ne vakit ortadan kalkacağı da hiç kestirilemiyor. Fakat bugün «Son Telgraf» ın bahsettiği cihet İngiltere - İtalyan münasebatı değildir. Afrikanın istikbalde bir kat daha oynayacağı rol bugün Avrupa metbuatında pek ehemmiyetle münakaşa edilmektedir.

Berlin - Roma mihverinin faaliyeti devam ediyor. Almanya ile İtalya el ele vermiş görünerek nüfuz ve tesirlerini arttırmak, Millet Cemiyetini yıkmak için var kuvvetleriyle uğraşıyorlar. Fakat bu mukavemet yalnız Avrupa mı münhasır kalacak?

Almanyanın müstemleke davalarında İtalyanın müzaheret edeceği söylemeğe hacet yoktur. Sinyor Musolini bunu bir kere daha gayet açık olarak söyledi. Meselâ Afrika güneşi altında herkese yer verilmesinden bahsetti. Bunun mânası Almanyanın eski müstemlekeleri verilsin demektir. Habeşistanı aldıktan sonra Afrika'da bir imparatorluk kurduklarını ilân eden İtalyanların şimdi bu Afrika imparatorluğunda Almanlarla beraber çalışmaları mevzu bahis olmaktadır. Afrikada İtal-

yanlar bir taraftan Libide, bir taraftan da Habeşistanda olmak üzere orduları bulunuyor. Bu hesaba göre bugün Avrupa devletlerinden Afrika'da en çok kuvvet bestleyen İtalyadır.

Almanya bunu biliyor. Diğer taraftan Afrika ile bu kadar alakaları olan İngilterenin, Fransanın buna karşı lâkayd kalmaları da imkânsızdır. İleride Avrupa devletleri arasında da bir harb çıkarsa ne olacak? Eskiden, yani umumî harbe görüldü da Tunus, Cezairen, Fastan Avru paya pekâlâ asker getirdi ve Afrikalıları Almanlara karşı çıkardı. Bugün ise böyle değildir. Bütün hesaplar değişmiştir. Bugün Libi'de İtalyanların mühim kuvvetleri varken Fransa o kadar iftihar ettiği Şimalî Afrika imparatorluğunun kaynaklarından tamamilen istifade edemiyor. Hatta böyle bir fevkalâdelik çıkarsa bir gün gelecek Fransadan Şimalî Afrikanın müdafaası için Fransız askeri yollamak lâzım gelecek! Libi'de İtalyanlar böyle gitgide kuvvetlerini arttırdıkça Fransızlar da Tunus, Cezairen, Fastan Avru paya nasıl kuvvet çekip getirebileceklerini düşünmüyor değildir. Eğer Fransa Şimalî Afrikadaki imparatorluğunu korumak için Fransadan oraya asker yollamağa kalacak olursa Avrupadaki mevki (Devamı 6 ncı sayfada)

Japonların gözü Avusturalyada

Uzak Şark işleri karışıkça karışıyor. İngiltere ile Amerikanın doğrudan doğruya, kuvvetle bu işe karışamayacakları artık anlaşıldıktan sonra işlerin daha nereye varacağını kestirebilmek hakikaten keskin bir kehanet ister.

Fakat kâhinliğe kadar gitmeden göze çarpan hakikat şudur: Japon-yaya İngilterenin taarruz edemeyeceği artık Japonyanın mukadderatına hâkim olan ordu ve donanma erkânı arasında sarsılmaz bir kanaat haline gelmiştir. O kadar ki bir Japon tarafından yazılarak Londra'da, evet, Londra'da basılan bir kitapta bu açıktan açıkça söylenmektedir. Japonlar, artık İngilterenin böyle ses çıkarmayacağını gördükten sonra Mançuride, Çinde istediği gibi hareket edebilecektir. Fakat Japonların davası bu kadarla kalacağı hiç benzememektedir. Açıkta açıkça anlatılmak isteniyor ki komşu Avusturalyada da pek geniş ve boş yerler vardır ve Japonyanın nüfusu arttıkça artarken böyle konu komşunun geniş toprakları boş bırakılmaz!

Britanya imparatorluğunun yollarını temin etmek, korumak işini İngiliz amirallerinin düşündüklerine şüphe edilemez. Bilhassa on sene-den fazla uzun bir zamandanberi yapılmakta olan Singapor üssü bahrisi de Japonları düşündürse gerek-tir. Japonlar Singaporun kendileri-ne karşı meydan okuduğunu ileri sürerek kendilerinin de İngiltereye karşı mücadeleye hazırlandıklarını gizlemiyorlar. Fakat bekledikleri ne-

Leylek nesli Yer yüzünden Kalkıyor mu?

Son günlerde muhtelif memleketlerdeki âlimler bu mevzu üzerinde yaptıkları tetkikat neticesinde leylek neslinin her sene biraz daha azaldığını iddia ediyorlar.

Almanya'da bir hayvanat enstitüsü tarafından yapılan müşahedelerde leyleklerin mütevellidatı istiyerek azaltıkları anlaşılmıştır.

Bu kuşların şimale hicreti mart ayında başladı. Halbuki son senelerde yüzde kırkta fazla ancak mayıs ayında yazlık yuvalarına gelmişlerdir. Bundan başka her çiftten daha biri bir kaç gün evvelinden yuvaya gelir ve öteki üç dört gün içinde eşine kavuşurdu. Halbuki 1937 bir çoklarının altı yedi hafta sonra gelebikleri ve bu suretle yuvaların hiç kalabalık olmadığı görülmüştür.

Hayvanat mütehassısları bu kuşların son baharda cenuba gittikleri esnada daima dişinin yeni aşk maceraları aramak için erkeğinden ekşeyişine ayrıldığını ve boşanma vak'alarının çoğaldığını tesbit etmişlerdir. Çünkü erkekleri muharib tabiatları yüzünden yolda harb yaparak vakit kaybetmekte ve telef olmaktadır. Leyleklerin Karpat dağlarında kartallarla hakiki muharebeler yaptıkları görülmüştür.

Leylekler harbederek ve aralarında boşanarak insanlığın fena taraf-larına iştirak ediyorlar.

ticeyi almak Japonlar için o kadar kolay olacak mıdır? Bundan ötesini iddia etmek kehanete bağlıdır. Bu sûtunda ona yer kalmamıştır.

Dünyanın tadı kalmıyor!

Yalan söylemek zorlaşırsa insanların yüzde doksanı için dünyada yaşamak işi imkânsızlaşacak!

Amerikada yapılan bir makine yalancıları doğrulardan ayırıyor

Başkalarından saklamak istediği-miz bir şey duyulacağı zaman heye-cana kapılmaktan kendimizi alabi-ler miyiz? Kendine hâkim olarak «renk vermeyen» lere pek az tesadüf edilir. Böyleleri de meselâ söyle-

dikleri bir yalanın anlaşıldığını gör-dükleri zaman gayri ihtiyari bir ha-reketle ya gözlerini kırparlar, ya el-lerini oynarlar, hülâsa kendilerini tophayabilmek için «yardımcı» bir (Devamı 6 ncı sayfada)

HİKÂYE

KIR MENEKŞESİ..

Yazan : Tufan Sipahi

Fatma o akşam gene mini mini e-linde küçük sepeti, kadınlı erkekli bir sürü köylü ile beraber tarladan dönüyordu. Güneş artık karşıdaki te-pelere gömülmüş, yavaş yavaş yak-laşan köyün şirin evlerine, sevimli, ağaçlarına mahmurluk çökmüştü. Kafilenin ön tarafında gürbüz bir oğlan şakrak sesle türküler söylü-yor, sabahtanberi tarlada yorulan köylüler gönüllerinin gamını bu bil-lür sesin şeffaf dalgalarında boğu-yorlardı. Yan taraftaki sakın dere-nin yeşil gölgeli sularında beyaz gömlekli, mavi çepkenli delikanlıla-rın, sarı, penbe, mor yemenili, kır-mızı yanaklı köy kızlarının alacalı a-kisleri ykanyordu. Ta uzaktan yav-ru ineklerin çingırak sesleri, yara-maz keçi yavrularının melemeleri i-şitiliyordu.

Fatma, akar suya düşmüş küçük bir çiçek gibi kendini kalabalığın içi-ne bırakmış, mavi yemenili başı, biraz yana bükük, küçük ayaklarına bol gelen papuçlarıyla yolun tozları-na etrafa savura savura yürüyordu. Bu tarla dönüşleri ne güzeldi.. Fat-ma böyle çiçekli kırların, cana yakın seslerin arasında küçük evini, bir tanecik ninesini düşünerek yürü-meyi ne kadar severdi.

İşte birazdan köye varınca herkes evine dağılacak, o da tavukları kü-mese kapadıktan sonra Zeyneblerin fırından ekmeği tepsisini alacak, birkaç köylü kadınla beraber yemek yiyecekler, sonra Fatma, ninesinin dizine sokularak onun yün büküşü-nü, lâkırdı edişini seyre dalacaktı. Kaç geceler böyle annesine baka ba-ka gözleri süzülüp, başını onun di-zine koyarak uyuya kalmıştı.

Zavallı Fatma, kalbinde ninesine karşı daima bir iştiaak, derin bir acı vardı. Her an onu kendinden ayıracaklar, yahut ninesi -nasıl bilin-mez bir sebeble- gölge gibi kaybolup gidecek zanneder, ona sokulmak, so-kulmak isterdi..

Zaten dünyada ninesinden başka kimsesi yoktu ki

Köye dönüş

Köye geldikleri zaman güneş art-ık içine kaybolmuş, etrafa bir du-man çökmüştü. Köylüler birer ikiye evlerine dağılıyorlardı.

Fatma derenin biraz ilerisindeki tahta köprüden geçerken Ömer ça-vuşun kız küçük Zeyneb koşu koşu yanına geldi ve yarı sevinçli, yarı te-lâşlı bir sesle;

— Kız Fatma biliyon mu, seni şe-hire yolluyorlar artık..

Dedi, sonra telâffuzundan bile ga-

rib bir zevk duyduğu mühim keli-meyi de söyleyerek tasrih etti:

— İstanbul ghehrine! Fatma şaşırdı, inanmak mı, inan-mamak mı; sevinmek mi, yoksa me-yus mu olmak lâzım geldiğini kestir-remeden bir müddet Zeynebin yüzü-ne baktı.

Zeyneb, yaramaz kız şimdi onun boynuna sarılmış mütemadiyen söy-lüyor:

— Amma Fatma biliyon mu, o İstan-bul şehiri öyle bir kocamanmış ki.. geceleyin hep böyle kandiller yanı-yormuş, ondan sonracığıma geniklet-oluyormuş.. ben bilemiyon, şimdilik eve varalım da sen bir işit

Diye anlatıyordu. Acaba Zeynebin söyledikleri doğ-ru mu idi; acaba Fatmayı sahidin uzaklara götüreceklere de onun için mi o bu akşam köyünü her zaman-kinden güzel görmüş ninesini bu ka-dar çok özlemişti?

Heyhat!.. Fatma eve gidince öğ-rendi ki bugün köye Ömer çavuşun tanıdığı bir adam gelmiş, İstanbul'da zengin bir beyin kız istediğini, ken-di çocuğu olmadığı için onu evlâd edeceğini söylemiş, (yarım gelir al-ırm..) diyerek çıkıp gitmiş; bunun üzerine köyde düşünmüşler tasınmış-lar, babası olmadığı için Fatmayı o beye göndermeyi kararlaştırmışlar.

O akşam Fatmanın ninesi, Ömer çavuş ve bir kaç kadın daha konuş-tular, Fatmanın ninesi arada (Bira-kın Ömer çavuş, Fatmayı ayırmayın benden, ben fikarım amma onu aş komam!) diye ağıladı, sonra öteki-ler ona nasihatler vererek nihayet kız göndermeye razı ettiler..

Ertesi sabah Fatmayı tarlaya gön-dermediler. Demek o artık sahidin gidiyordu! Bu iş nasıl, ne çabuk ol-muştu. Akşam bunu Fatmaya söyle-dikleri vakit yarın oluncaya kadar uzun zamanlar geçer zannetmiş-ti. Fakat bu gece etrafın karanlığı sı-yah bir rüzgâr gibi ne çabuk uçup gitmiş te ortalık aydınlanıvermişti!

Fatma bugün köyünü bambaşka görüyor, onu yadırgıyordu. Acaba bu ev, bu bahçe, bu yollar evvelden de böyle mi idi.. Zeyneb, hani şu her zaman beraber oynadıkları yaramaz kız onun yüzüne her zaman böyle mi bakıyordu.. Ninesi başka günler-de de böyle hasta gibi mi idi!

Fatma artık muhakkak olan şu ay-rılık saatlerinde, bütün bu hazırlık-lar esnasında hiç bir şey söylemiyor, yalnız -kendini kendine avutmak için olacak- ilide birde:

(Devamı 6 ncı sayfamızda)

(Küçük Lord Fauntleroy)

FREDIE BARTHOLOMEW' in

LIONEL BARRYMORE - SPENCER TRACY - MELWYN DOUGLAS

gibi sinemanın 3 büyük yıldızı ile beraber çevirdiği en müessir temsili

CESUR KAPTAN

KIPLING'in şaheseri, Fransızca sözlü film. Calibi dikkat bir mevzu - İhtiraslı ve farklı sahneler..

Bu Perşembe akşamından itibaren

SARAY SINEMASININ

Yeni bir zaferi olacaktır.

2 Ağustos

Oh ne iyi! Tayin edilmişim. Bu sabah müdire çağır-ttı:

— Vicedan hanım tayin emriniz geldi. Dedi. He-men sordum:

— Nereye?..

— İskilip kazasına..

Cevabını verdi. Tuhaf!.. İskilip de neresi?.. Acaba Suriye'de filân mı?.. Ne fena, mektebde kırk tane coğrafya kitabı değiştirdik, dünyanın en kuy-tu yerlerini öğrendik de kendi memleketimizi ken-dimize öğretin olmadı. Osmanlı imparatorluğunun hududlarını ayırmaktan, bir kaç vilâyetin ismini saymaktan, beş on nehirin hangi denize döküldük-lerini söylemekten başka bir şey bildiğimiz yok. Bir de bilsek bilsek Keşiş dağının irtifai ile «Şattıla-rab» a Fırat'la Dicle'nin nereden karıştığını bilimiz. Memleketi bilmeden dünyayı bilmişsin niye yarar?

Müdireyi lâfa tutmadım. Çok meşgul. Hem, bu-gün öyle aksi ki..

Ne zaman gideceğimi öğrenmek istedim: — Harcira bekliyeceksiniz. O da, on gün sonra alınabilir..

Dedi; tekrar başını yanındaki kâğıdlara eğdi. Kimbilir hesap mı yapıyor, kadro mu düzeltiyor, ne yapıyor?.. Bana ne!.. Fakat, İstanbul'da kalsaydım daha iyi değil miydi?

(Devamı var)

Yakılacak

Edebi Roman

No: 25

KİTAP

İtem İzzet Benice

Karar, ferahlıktır!..

31 Temmuz

Vecdet'i bugünlerde hiç de görmedim. Bekliyo-rum ki, o beni arasın bulsun. Fakat, merak ediy-o-rum. Kendisine:

— Benimle evlenecek misin?..

Deyinca acaba ne cevap verecek?..

— Hayır!..

Der mi?.. Derse ben ne yaparım?.. Eğer, bilmi-yerek, istemiyerek onu seviyorsam böyle bir cevap ne deşetli olur! Amma sevmesem, istemesem dü-şünmem; hele bu ters cevabı hiç aklıma bile getir-mem değil mi?..

Galiba, hem seviyor, hem de korkuyorum. Kor-kulu bir sevgi. Seviyorum: Sevdirdiği için. Korku-yorum: Şehvet posası olmamak için.

İle..

— Evet!..

E:

— Evet!..

İle cevap vermiye hazırım. Aksine imkân yok. düşünülemez bile.

-Gece-

Bu gece istediğim gibi uyuyabileceğim. Gözle-rim şimdiden kapanıyor. esnemekten çene kemiklerim gevşedi. Çok rahatım. Yirmi dört saatlik buhran, kin ve ızdırab içimi bo-şalttı. Bu saniyede kafa tasımın içi bomboş. Sinirle-rim yatkin. Damarlarım sakin. Artık ne buhran, ne kararsızlık, ne uykusuzluk. Belki, tek bir şey var: İntizar.

Karar ve kaderim nasıl tecelli edecek?.. Bunu Bekliyeceğim. Neticeyi bilinciye, gözümle görüp inanmıya kadar.

— İnsan budur..

Diyor, Hayat bu yaradılışı maskaraya çeviriyor; keyfine göre oyuncak gibi oynatıyor. Bir tarafta ha-yatın icabatı demiş, cemiyetin içine birbirinden do-lambaçlı bin bir kalde koymuş, öbür tarafta da per-de arkasına gizli ve şeytani bir kudret halinde yine kendi geçmiş. İnsanları elinde istediği gibi evirip çe-viriyor!

Benimle Vecdet'i karşılaştıran da, bana onu mu-sallat eden de yine kendi değil mi?.. Burada tabiat-in de hissesi yok değil. Yok değil amma, tabiat in-sanları dudak dudağa getirdiği zaman araya bin ka-yıt sokmuyor. Bütün bu kayıtlar hayattan geliyor.

— Dikkat et!..

Diye bağırın o... Tabiatın hükmü damarlardan ileriye geçmiyor. Şuurun ipi hayat soyтарыsının e-linde.

Eğer, onun koyduğu kayıtlar olmasa Vecdet'ten neyimi ve neremi sakırırm?.. Hiç!..

Fakat, bütün bu kayıtlar varken, hayatın bana ihtiarı ben de ona ihtara mecburum:

— Vecdet benimle evlenecek misin?..

Ya:

— Hayır!..

Ya:

— Evet!..

— Hayır!..

—

— Hayır!..

Çocuk Tiyatrosunda Reportaj

Sahnedeki oyundan evvel bizim kapıda oynadığımız melodram

Tiyatroda yaramazlık eden çocukları aktörleri olduğu gibi, Ertuğrul Muhsin geliyor! Diye korkutmali.

Küçükler Çocuk Tiyatrosunda nasıl eğleniyorlar!

Kimleri seviyor, neleri beğeniyorlar!..

Yazan: Nu. Sa. Co.

Çocukluk arkadaşım Mümtaz Zeki Taşkın'ın çocuklar için yazdığı «Mavi boncuk» isimli opereti; evvelki gün çocuk tiyatrosunda, çocuklar arasında çocukluğumu hatırlayarak seyrettim.

Hayır yalnız seyrettim değil, tiyatronun kapısında oynanan ilk tabloda baş role de ben çıktım.

Eğer tiyatronun sahnesindeki piyes, benim kapıda kan ter içinde kalarak temsil ettiğim oyundan çok daha güzel ve onu unutturacak kadar mükemmel olmasaydı doğru ne yalan söyliyeyim, ne müellif dostumu, ne Şehir Tiyatrosunu, burada pek hayırla yad etmezdim.

Size «Çocuk tiyatrosundan reportaj» ismi altında mini minilerin nasıl eğlendiklerini anlatacağım. Yalnız, bunu anlatmağa başlamazdan evvel, belki benim nasıl bir oyun oynadığımı merak edersiniz diye; bir hayli de enteresan olduğu için, kapıdaki tablo ile mevzuata gireceğim.

Şehir Tiyatrosunda eseri oynanan müellifin bir locası vardır. Buna «müellif locası» derler. «Mavi boncuk» un müellifi bana dedi ki:

— Bir gün küçük yeğeni al da, gel. Hem oyunu seyredersin, hem de eskidenberi üzerinde ısrarla durduğum ve İstanbul Belediyesinin, Ertuğrul Muhsin'in en büyük eseri olarak tavsif ettiğin çocuk tiyatrosunu yakından görürsün.

Düşündüm; müellif olmamız, İstanbul'un imarı kadar imkânsız bir şey olduğundan hiç olmazsa bir defa olsun, müellif locasında oturmak zevkine erelim, dedim.

Kapıya (Ahmed Emin Yalman - Avni Bayer) davası burada görülmüyor, yahut «ödüncü para verilir» diye birer levha assalardı, ancak bu kadar kalabalık toplanabilirdi. Allahım o ne kalabalık.. Gülüverim cüceler memleketinde zannettim kendimi.. Fransız Tiyatrosunun uzun pasajını dolandıran çocuk kalabalığı caddeye kadar taşıyordu. Bu kalabalık yalnız çocuk mu ya!

Çocuklardan çok da büyük. İhtiyar, orta yaşlı, genç, kadınlar ve erkekler. Gişenin önünde Amerikan filmlerinin sadık müdavimleri öğrendikleri Kov-boy dalevereleriyle biran evvel bilet almağa uğraşıyorlar. Kıprıdamamın, ilerlemenin imkânı yok. Sürü İsraili çaldığı zamanda, Allah sizi inandırın bundan daha kalabalık, bir mahşer manzarası görülemez. Kalabalık, ara sıra bir dalgalanıyor, ayaklarınız yerden kesildiği gibi, kendinizi hiç zahmet çekmeden beş on metre ileride bulabiliyorsunuz.

«Mavi boncuk» müellifinin yardımı kapıdan bir yarma hareketine teşebbüs ettik. Kulagımın dibinde bir ses:

— Bre mori nereye kaçıyorsun?

Allah Allah dedim, daha saat erken.. Niçin bu kadar çabuk başladılar. Oyunda Arnavud bahçıvan rolü yapan İbrahim'in sesi bu galiba!

Said, Reşid Beran Mavi Boncuk operetinde

Çocuk Tiyatrosundan bir görünüş

Fakat ses daha ısrarla kulağıma burguladı:

— Sana söylerim bre.. Niçin kaçıyorsun içeriye..

Kafamı çevirdim, tiyatronun pos

bıyıklı, bıyıkları ve kaşları yüzünden iki pus uzakta haşmetli kapıcı, bendenize hitab ediyor:

— Ne bakarsın yüzüme haçan..

(Devamı Yedinci sayfada)

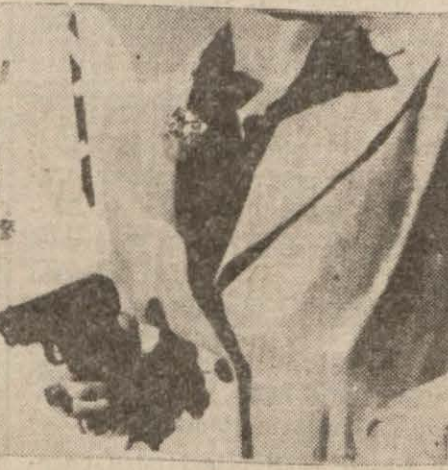
Esrarengiz ölü!

Fransaya silâh getiren Adamı kim öldürdü?

Teşkilâta hainlik eden her kes ölüme mahkûmmuş!

Fransa'da meydana çıkarılan gizli teşkilâtın adam öldürttüğü meydana çıktıktan sonra mesele dal budak salmış. İtalyan sosyalisti Karlo Rosselli ile kardeşinin aylarca evvel öldürülmesi üzerine yapılan tahkikat şimdiye kadar neticesiz kalmış, bunun üzerindeki esrar perdesi, ancak şu günlerde kalkmaya başlamıştır. Karlo Rossellinin öldürülmesi etrafındaki tahkikat yalnız Fransız gazetelerini değil, sağ cenah ile sol cenah arasındaki şiddetli mücadele ile meşgul olan diğer memleketler matbuatını da meşgul etmektedir.

Karlo Rosselli bugünkü İtalya'nın başında bulunanlar için en birinci düşmanlardandı. Faşistlik aleyhinde Fransa'da teşkilât yapan sosyalist Karlo Rosselli bir zamanlar Roma'nın üzerinden tayyare ile beyannameler attırmıştı. Habeşistana yollanan ve orada ölen İtalyan askerlerinin İtalya'daki ailelerine kâğıtlar yoluyla Cenubi İtalya'da halk arasında karışıklık çıkartan da Karlo Rosselli olmuştur. İspanya «Gönüllü» yollanacağı sıralarda çıkan bu karışıklıklar, o zaman gizli tutulmak için İtalya hükûmeti tarafından çok uğraşmıştır. Nihayet geçen haziranın 1 inci günü Karlo ile kardeşi Sabatino öldürülmüşlerdir. Tahkikata nazaran o zaman Fransa'daki faşistler bu iki krdeşin öldürüldükleri haberini derhal kendi adamlarına bir iki saat içinde bildirmişlerdir. Bunlar, Karlo Rosselli ile kardeşi Sabatino Rossellinin anarşistler tarafından öldürüldüğü iddia edilirken, bunu doğru gösterecek teferüata aidi bir ço kda malumat ileri sürülmüştü. Hatta daha ileri gidilerek artık Rosselli biraderlerin de faşistlerle beraber olmağa karar verdikleri ve bunu işiden anarşistlerin onları ortadan kaldırdıkları bile söyleniyordu. Fakat bunların aslı olmadığı anlaşılmıştır. Son tahkikattan da anlaşıldığı üzere Fransa toprağında şimdiye kadar faşist düşmanlarına karşı yapılmış olan bu çeşid suikadlar Fransa haricinden yollanan paralarla tutulmuş bir takım adamların eliyle yapılmıştır. Bunda da gizli teşkilâtın oynadığı rol meydana çıkmaktadır.

Tahkikat ilerledikçe işin içinden işler çıktığı görülmektedir. Juif isminde bir adam öldürülmüş, bu cinayeti örten esrar perdesi bir türlü kalkmamıştır. Cinayet geçen şubatta olmuştur. O zaman Fransız zabıta-

sını ve adliyesini çok meşgul eden bu cinayetin iç yüzü bugün ortaya çıkmıştır.

Juif gizli teşkilâta mensubdu ve işi gücü Fransa hududu haricinden silâh getirerek Fransa'ya gizli ve yasa dışı silâhları sokmaktı. Juif gizli teşkilât tarafından «Hain» diye tanınmış, teşkilâtın esrarını sattı diye itha edilmiştir. Sonra bir gün bu adamın ölüsü Akdeniz sahilinde ve İtalya ile Fransa hududunda küçük bir şehrin, lağamından çıkarılmış -tır!

İtalya'da öldürülen Juif'in bu suretle de ortadan kaldırılması üzerinden beş ay kadar geçtikten sonra Fransa'da Bagnol de de Karlo Rosselli ile kardeşi öldürülmüştür. Karlo Rosselli faşist düşmanı idi. Fa-

(Devamı 6 ncı sayfada)

Amerikalı Zengin

Vaydman onu öldürmeden memleketine göndermiş!

Tahkikatın başından beri aranan kumral kadın kim?

Million istintak hâkimine geçen gün şunları söylemiştir:

— Babama her şeyi söylemişim. Fakat Vaydman'ın Amerikalı dansöz Jan Koven'i ve şoför Congi'yı öldürdüğünü de o zaman babama söyledim size söylemeğe unuttum.

Million'un bu yeni itirafları nazarı dikkati celbetmektedir. Tahkikatın başlangıcından beri kumral bir kadın aranmaktadır. Fakat bunun kim olduğu meydana çıkarılamamıştır. Evvelâ Kollet Triko'nun bu rolü oynadığı zannedilmiş ise de Million'un metresi kumral değil, esmerdir. Şim-

di Million o meşhul kadının kim olduğunu söylemektedir:

— Benim eskiden tanıdığım bir kadındır. Kendisi gayet iyi iskambil fahi açar.

Bundan sonra Million ile Kollet yüzleştirilmişlerdir, Million eski metresini tekrar istintak hâkiminin karşısında görünce ona şöyle haykır -mıştır:

— Bütün yaşadığım müddetçe senin yalanlarını hiç unutmayacağım. Ben hakikati olduğu gibi söylüyorum. Bütün söylediklerim eğer doğ-

Devamı 6 ncı sayfamızda

Zavallı Akdeniz!

İtalya deniz kuvvetlerinin artması İngilterenin 1941 re kadar bir çok deniz devleri yaptırmasına vesile oldu!

İtalya - İngiltere arasındaki yarış Akdeniz hâkimiyetinin katî neticesini verecek yerde umumî bir deniz habri doğuracak!

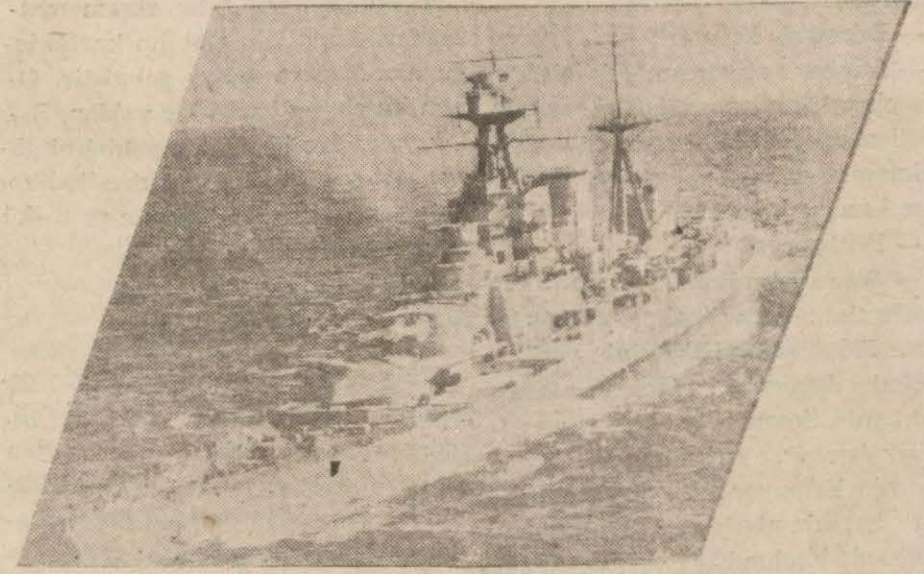
İtalya'nın yeniden iki cesim zirhlı yaptırmaya karar vermesi zengin deniz devletleri arasında derhal mukabil tesirini gösterdi. İtalya her biri 35,000 tonluk böyle 2 zirhlı yaptırmaya kalkınca Amerika da her biri 50,000 tonluk 3 zirhlı yaptırmaya karar verdi.

İngiltere ise her biri 406 milimetrelilik toplarla mücehhez 52,000 tonluk gemiler yaptıracaktır. İngilizlerin verdikleri bu kararda çok sayı dikkat bir cihet daha vardır ki, o da şimdiye kadar en cesim zirhlıların topları 356 milimetrelilik iken İngilizlerin yeni yaptıracakları zirhlılara böyle 406 milimetrelilik toplar konacağıdır.

İngilterenin umumi harbden sonra terki teslihat ve saire bahisleriyle deniz inşaatına durgunluk gelmişti. Fakat 935 de tekrar donanma faaliyetine bir hararet gelmiştir. İngiliz tersaneleri o senedenberi alabildiklerine çalışmaktadır. 1933 de muhtelif 12, 1934 de 20 muhtelif gemi yapıldığı halde 935 de yapılan gemilerin miktarı 25 olmuştur.

BUGÜN

Bugün ise İngiliz tezgâhlarında yapılmakta olan gemiler 100 kadar

İngilizlerin 42,000 tonluk Bood zirhlısı

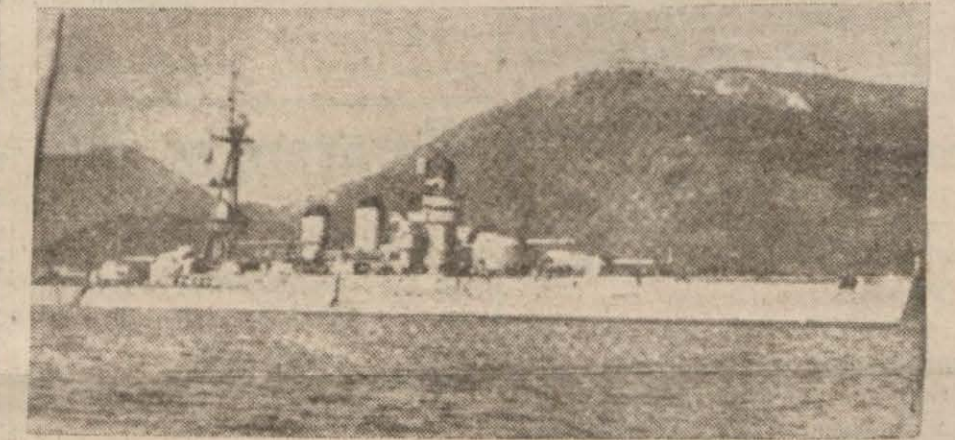
vardır. İngiliz amirallerinin gayesi, kruvazör miktarını 70 gibi kocaman bir rakama çıkarmaktır. Eğer bu olursa İngiliz donanmasındaki kruvazörlerden 60 tanesi henüz tekaüdlük yaşına gelmemiş; hizmette kalmış olacaktır. 10 tanesini çıkaracaklardır. İngiliz kruvazörleri için hizmet yaşı 18 senedir. Bunu geçince artık tekaüdlük geliyor.

Bugün İngiliz tezgâhlarında yapılmakta olan gemilerden 5 zirhlı vardır. Bunların adları daha şimdiden konmuştur: Kral Beşinci Corç, Prens Of Vels, Anson, Jeliko, Beat-

ihimal daha vardır:

İngiliz amiralleri daha çabuk tezgâha konmak üzere bir takım cesim saffiharb gemileri yaptırmayı doğru bulurlarsa bu tasavvurlarını değiştirebileceklerdir. Çünkü İngiltere şu son zamanlarda ana vatan filosunu bile Akdenize getirerek Hindistan yollarını her ihtimale karşı korumayı muvafık bulmuş, hesaplarını değiştirmiştir.

Çünkü bundan sonra artık Akdenizde İtalyan donanmasını hesaba katmak lâzım olmuş, lâzım olacaktır. Musolini İtalyanın idaresini ele al-

İtalyanların 23,600 tonluk Konte Cavour zirhlısı

ti. Bunlardan ilk 2 tanesi 1940 senesi baharında bitirilmiş olacaktır. Diğer 3 tanesi de 1941 baharında bitirilecektir.

FAKAT

Fakat İngiliz amiralleri, bu sene 4 zirhlıya daah tezgâha koymayı tasavvur ediyorlar. 1939 da da 1 zirhlı daha tezgâha konacaktır. Öyle ki, 1942 senesine doğru İngiliz harb donanması 25 muhtelif zirhlı gemilere malik olacaktır. Mamafih, başka bir

di alalı donanmaya çok ehemmiyet vermiştir. 934 senesine kadar İtalya hep gemilerle meşgul olmuş, fakat ondan sonra büyük saffiharb gemileri yaptırmaya başlamıştır. 934 de Vitorio Veneto ile Litoryo isminde ve her biri 35,000 tonluk 2 zirhlı tezgâha koymuştu. Bugün b ugemiler, artık yapılmış bulunuyor. Bunların her biri 380 milimetrelilik toplarla mücehhezdir.

(Devamı 7 ncı sayfada)

Ünyon Fransez'deki Şan konseri

Pazar günü saat 17 de İstanbul Konservatuvarı Şan kısmından mezun, Bayan K. Diraduryan, Ünyon Fransez salonunda ikinci şan konserini verdi.

Kalabalık ve güzide bir dinleyici kitlesi tarafından alâka ve takdirle dinlenen bu konserde genç sanatkâra konservatuvarın güzide profesörlerinden Ferdi Van Stazer piyano ile refakat etmiştir.

Garb musikisinin en güzel ve en seçme eserleriyle Cemal Reşid'in yerli iki parçası ve ermeni kompozitolarından A. Barteveian ve G. Vartabet'in orijinal üç şarkısı ile altı kısımdan teşekkül eden program çok zengindi.

İyi terbiye görmüş ve üzerinde işlenmiş cidden güzel bir sese sahip bulunan Bayan Diraduryan sesini tamamlıyan hesablı ve ince pozisyonlarla herkes üzerinde iyi bir intiba bıraktı.

Bilhassa Mazrat'ın (Schauspieldirektor Ml. Silbeklang) ve Puccinni'nin (La Bohème Valzer di Musetta) sını Cemal Reşid'in (Çeşme) ve (Yonca) isimli iki parçasını büyük muvaffakiyetle söyledi ve alkışlandı. Resimde Ferdi Von Statzer ile Bayan Diraduryan'ın konser verirken görüyorsunuz.

AKŞAMCILAR

— 77 —

[Eski bir akşamcının defterinden]

Yazan: Osman Cemal Kayalı

Vakti kerahat geldi, bu akşam da ağzımızın tadile şuracıkta son eğlentimizi yapalım

Çakarmış oracıkta bana üç mecidiye daha borç para vermiş...

Turhan:

— Burası da mantar!
— Mantar atıyorsa iki gözüm kör olsun! Bunların hiç biri mantar değil amma, hepsi sıra ile aklımda kalmamış, galiba ben onları birbirine karıştırıyorum!
— Peki sonra?

— Sonra efendim... Sözde... Biz Turhanla... Şafak bahçesine gitmişiz... Fakat şafak bahçesinin yeri ve biçimi değişmiş... Orada oturup Turhanla limonlu tarafından mastikalar içmişiz. Arkasından... Hepsî hatırdaki kalmıyor ki... Turhan beni bir kaplumbağaya bindirmiş... Sonra da kaplumbağa yarı yolda çayla kolup havalanmış...

— Sen de beraber mi?
— Tabii ya...
— Sonra çaylak seni nereye bırakmış?

— Arşenyosa bırakmış, oradaki papas oraya sağ salım düşebildiğim için horoz kurban etmiş... Ya... Mümeyiz beyciğim, siz ne dersiniz bu acap rüyaya!

Mümeyiz yavaşca:
— Dalgadır ya resulallah derim!
— Ne buyurdunuz?
— Allah hayırlara tedvil etsin, bugünlerde sen yine biraz havalanacak mısın galiba!

— Nereye havalanacağım?
— Kismet artık, neresi olursa?
— Acaba tekrar Adela'ma kavuşacak mıyız, onun deniz kızı olmasına ne buyurdunuz?
— Muhakkak kaltak karı seninle barışsın...

— Hay ağzını öpeyim!
— Deniz kızı olmasına bakılırsa seni tekrar yüzmeğe başlayacak!

Turhan:
— Abdi bey, seni şimdi şuradan sandala atsak da Büyükdada götürsek gece rüyanda görmüş olduğun oradaki yerleri tanıyabilir misin?

Turhanın bu fikrine hiç biri razı olmadılar:

— Yok, dediler, vakti kerahat geldi, bu akşam da şuracıkta ağzımızın tadile son eğlentimizi yapıp yarın sabah yola çıkalım!

Vakti kerahat sözüne Abdi itiraz etti:

— Yahu yapmayın, dün gece de çok kaçırdık, böyle sabahleyin erkenden rakıya başlanır mı?

Remzi bey:
— Hangi sabah yahu, hangi sabah, görmüyor musun ortaklık kararıyor!

Abdi bey şimdi gerçekten ortaklığın karardığını sezince:

— Galiba güneş tutuluyor!

Derken deniz kenarındaki gazinoların lambaları yanınca Abdi bey hışı yutar:

— Ay şahiden akşam olmuş yahu! Demek ben dün gecedenberi yirmi dört saat hep burada uyumuş kalmışım ha?

Ötekiler hep birden:
— Ha şunu bileydin!

Bir aralık, gündüzün yine matbaya işine gitmiş olan gözüküklü Mithat bey damlar. O, bu akşam matbaadan erken izin alabilip kurtulduğu için buraya erken gelmiştir. Onun bu akşam başka bir yoldan, Şafak yolundan bir eşekle geldiğini görünce berikiler hep birden kalkıp onu kemanla, udla, tefle ve şu türkü ile karşılarlar:

*Adalar sahilinde bekliyoruz
Yele hoş geldin, safa geldin!*

Bu gece çam limanı âlemi dün gecikinden daha parlak, daha neş'eli, daha cırcıncalı geçer ve içlerinden nisbeten genç olanlar sazi da birlikte alıp akşamdan Şafağın önüne kadar çala söyleye gidip yine çala söyleye, dönerek cümbüşlü bir deniz ve mehtab âlemi de yapılar ve o gece de orada binlikler devrilir, kafalar peyce dumanlanır.

Ertesi gün de gün doğduktan bir az sonra aynı alay sandala dolup Adanın iskelesine gelir; orada kahvelele çaylarla birazdan esmiye başlayacak olan gün doğuşunu beklerler; bir iki saat sonra da ruhtunda kendilerini seyreden bir çok kimselere ve bir gece önce Turhanla denizde ahbab olan kızlara karşı sazla:

*Çare sazım sensin ancak rahmet Allah
Sende yok mu kalbi vıdan söyle
Allah aşkına!*

Şarkısını söyleyerek İstanbul yoluna düzülürler.
(Devamı var)

Esrarengiz ölü

(5 inci sayfadaki devam)
kat-kardeşi politika ile meşgul değildi. Lâkin katiller 15 haziranda beraber buldukları iki kardeş de biraz anda telef ederek cesedlerini yolun bir rkenarına bırakmakta tereddüd etmemişlerdir!

İki İtalyan öldürmekle maznun olarak yakalananlardan başka bir kişi daha aranmaktadır. Yakalananlardan Jakoby ile Pürrö bu cinayette doğrudan doğruya birer katil olmakla meznun bulunuyorlar. Fakat meçhul bir adam aranmaktadır. Asil cinayeti bu adamın yaptığı iddia edilmektedir. Şimdi bir şey daha var ki, o da bu meçhul katilin Vaydman olması ihtimalidir!.. Fransız gizli teşkilâtı Alman Vaydman'ın İtalyan faşistlerinin düşman olan Rosselli kardeşler aleyhine mi kullandı?.. Karışık mesele!

Danzigde Leh tersanesi

Londra — Danzigde Lehistan ve rilmış olan Gidiniya limanında bir tersane yapmak üzere Lehistan hükümeti ile bir İngiliz grupu arasında cereyan eden müzakereler bitmiştir. Bu tersane ticaret gemileri yapılabilmektedir

Anadolu Yakası Atlı Spor Klübü

Anadolu Yakası Atspor klübü azaları her vakit ve sık sık toplu olarak antrenmanlarına ve uzun gezintilere deva metmektedirler.

Bilhassa Erenköy ve civarında Atsporun ve at sevgisinin taammüm ve inkişafına büyük hizmet ve yardım eden bu faydalı teşekküle yeniden bir çok genç bayan ve kızlarımız

Dünyanın tadı Kalmıyor

(4 üncü sayfadaki devam)
harekette bulunarak karşılarındakini aldatmak isterler.

Lâkin Amerikalılar yeni bir makine yapmışlardır. Fakat şunu söylemeli ki makinenin icadından maksad hekimlerin kalb, nabız ve teneffüsü iyice ölçmeleridir. Hakikaten bu makinenin sandalyesine oturtulan bir hasta nabız, kalbi veya nefes alması ni anlaşılmak isteniyor, ona göre cihazın en küçük kalb, nabız hareketlerini kaydedilen merkezine uzatılmış tellerle hastaya bağlanıyor. Maksad hasıl oluyor.

Fakat hekimlikte kullanılan bu âlet niçin adijie tahkikatında da kullanılmaması diye düşünülmüştür. Tezrube gayet azılı katiller üzerinde yapılmış tahkikatı neticelendirmekte kolay olmuştur.

Yaptığı cinayeti itiraf etmeyen bir katil bu sandalyeye oturtulmuş, ellerine o teller takılmış, canının üzerine de cihazın diğer kaydedici telleri geçirilmiş ve evvelâ en ehemmiyetsiz, yani heyecan uyandırmayan kelimeler söylenmeye başlamıştır: — Ekme, su, kömür, ayakkabı gibi. Katil de hiç bir hareket yok. Tüyü bile kıpırdamıyor. Âlet de tabii hiç bir şey kaydetmemiştir. Onan sonra şu kelimeler söyleniyor: — Hapishane, ölüm!

Katilin kalbinde korku başlamış, damarlarındaki kanın başka türlü gidip geldiğini nabız hareketleri göstermiştir.

Bundan sonra katile şu müthiş kelime söylenmiştir: — İdam!

Onan sonra, o zamana kadar hiç bir şeyi itiraf etmemiş olan katil sarılmış, kendini tutamamış, kalbi çarpıkça çarpmağa başlamıştır

Onan sonra tahkikatı neticelendirmek kolay olmuştur.

İtiraf eden maznunların da sözleri yalan olup olmadığını anlamak için bunlar sık sık makinenin sandalyesine oturtulmaktadır. Makinenin içindeki kayıt merkezinde kalbin, nabızların hareketi yerine göre kâh zayıf çizgilerle, kâh şiddetli çizgilerle kaydedilmektedir. Zayıf çizgiler hali tabiiyi gösteriyormuş.

936 senesindenberi Amerikada 1262 kişi bu makine ile tecrübe edil-

miş, netice alınmıştır.

Fakat insanlığın hukukuna riayet edilmesi lâzım olduğunu hatırlatan hukuk âlimleri böyle bir cihazın kullanışı bir çok da yolsuzluklara meydan açacağını söylüyorlar.

Afrikada HARB

(4 üncü sayfadaki devam)

zayıflıyacaktır.

Şimdi Roma - Berlin mihveri böyle kaldıkça İtalya ile Almanyanın müşterek faaliyeti Afrikada da kendini ergeç göstermekten geri kalmıyacaktır. Söz dönüp dolaşarak gene general Ludendorf'a gelecek: Geçenlerde pek yaşlı olarak ölen general Ludendorf umumi harbe meşhur olan simalardan biridir. Ludendorf'un umumi harbe kılıcını bir tarafa bırakmalı. Harben sonraki rolünü düşününce generalin istikbale aid bir takım kehanetleri olduğu hatıra geliyor. Hitlerle senelerce dargın olan general bir gün onunla barışırken Avrupada çıkacak harbin Afrikaya geçeceğini ve Şimali Afrikanın harb sahası olacağını söylemişti. Generalin fikrine Şimali Afrikada olacık harekât Avrupa devletleri arasındaki harbin üzerinde büyük bir tesir yapacaktır.

Fransa ile Almanya arasındaki meşhur Maginot (Majino) hattı olduğunu biliyoruz. Almanlara karşı Fransızlar, akıllara hayret verecek surette yer altında türlü türlü tertibat yaparak hududu aşılmaz bir hale koymuşlardır. Almanlar Majino hattını yapıp geçemeyeceklerini düşünüyorlar. İtalyanlar da Fransa ile aradaki Alp dağılarını aşmanın imkânsızlığını göz önüne getirerek istikbalde Fransa ile Almanya arasında harb çıkar da İtalya da Almanya ile beraber olarak Fransaya karşı çıkmak isterse harb sahasını Şimali Afrikaya nakledivermek ve Fransızlarla orada dövüşmek daha kestirme görünür. Onun için Afrikada Almanların şimdiden pek şayanı dikkat faaliyetleri göze çarpmaktadır. Almanyanın en ileri gelen adamları bugün İtalyanın elinde bulunan Afrikada türlü türlü tetkikat yapıyorlar. Bir gün «Son Telgraf» gene bu mühim mevzuale gelecektir.

miş, netice alınmıştır.

Fakat insanlığın hukukuna riayet edilmesi lâzım olduğunu hatırlatan hukuk âlimleri böyle bir cihazın kullanışı bir çok da yolsuzluklara meydan açacağını söylüyorlar.

geçirerek can çekiyordu.

Genç kadın:
— Mahvolduk, diyordu, mahvolduk..

Raul, tehlikenin karşısında derhal mücadele kabiliyetini elde etmişti:
— Ne diyorsun canım, dedi, niçin mahvolduk.

Saatini çıkararak baktı, düşündü, sonra telefona atılarak açtı:

— Allo.. Allo.. (...) numara istiyorum. İstihbarat müfettişini veriniz. Allo.. Sen misin Karolin? Ne tesa düf.. Evet benim.. Nasılsın? Dinle bak.. Burasını mütemadiyen ara ve zili beş dakika çal.. Odada bir yaralı var.. Kapıcının duyup gelmesi lâzım. Üst tarafını merak etme.. Her şey yolunda.. Ehemmiyetsiz bir şey.. Allahla ısmarladık..

Raul telefonu kapatır kapatmaz, zil çalmaya başladı. O zaman Raul Klârının elini tutarak:

— Gel, dedi, iki dakikaya kalmaz kapıcı gelir.. Pek tabii derhal gelip Jorjör'e'yi arıyacak, biz de bu esnada yukarıdan kaçacağız.

(Devamı var)

HIKÂYE

KIR MENEKŞESİ

(4 üncü sayfadaki devam)

— Diyil mi, diyil mi nine diyordu; şehire gidince gine dönülmüş

Nihayet öğleye doğru bir araba ile o dükkânı adam geldi, çok geçmeden ninesi Fatmaya sarılarak ağladı, sonra komşular da hep beraber onu arabaya yerleştirdiler. Biraz sonra araba sarsıla sarsıla yürümeğe başladı.

Fatma, söylemek, dökmek istedikleri göğsünde tıkanmış, yutkunarak dudakları titriyerek, ağlayarak, ağlamaya vakit bulamadın, hıçkırıkları bu âni, bu mühim hâdisenin şaşkınlığı arasında boğulmuş, karşısında hülyalı bulutlar içinde perde kaybolan zavallı köyüne, tanıdığı simalara, ninesine dalgın, ümitsiz gözlerle bakarak kendisini sarsa, sarsa çekip götürün şöyle beraber kasaba yolunun sık ayaçları arasında kayboldu.

İstanbul'da

Bu evin shibleri ne iyi insanlardı.. Fatma geldiği gün Muazzez hanım ona hakiki bir anne gibi sarılarak şöyle konuşmuştu:
— Gel benim cici kızım; adın ne senin yavrucuğun? Fatma mı. Aferin sana Fatma! Bak Fatma, artık sen benim özüm oldun.. Anne de bakayım bana! Haydi desene! Neden söylemiyorsun?

Fatma Muazzez Hanıma ilk günler (hanım abla) diyordu. Ona bir türlü anne diyememişti; sonradan güc halle yalnızca (abla) demiye başladı. İlkönce hiç bir isim veremediği Adnan beye de Muazzez hanımın zoru ile (Enişte) diyebildi.

Muazzez hanım Fatma ismini beymiyordu; istiyordu ki kızının

daha kibar bir ismi olsun. Nihayet düşündüler, taşındılar, ona arzu ettikleri gibi bir isim buldular; Fatma o günden sonra Nihal diye çağrıldı.

Yıl'ın içinde

Seneler öyle çabuk geçti ki.. Nihal bu süslü eve, bu güzel elbiseli insanlara, bu kocaman İstanbul şehrine o kadar çabuk alıştı ki

Ondan hiç bir şey esirgenmedi; şimdiye kadar bütün arzularına rammen evlâd saadetinden mahrum kalmış bulunan ana ve babanın bütün şefkati, bütün ihtimamı onun üzerinde toplanmıştı.

Nihal, güzel salonlarda Fransızca hocalarile, piyano ustalarile tam bir asrı kız olarak büyütüldü. O bütün bu yenilikleri şaşılacak kadar az bir zamanda, hem de pek kolay kabul etmiş, hassas, nârin bir genç kız olmuştu. O eniştesinin, ablasının bir tane cici kızı, gözlerinin bebeği, evi dolduran bir varlıktı.

Fakat Nihal kendisini maddi gayelerin bir çocuklarına eristirmiş olan bu muhiti bir türlü benimseyemedi. içinde her gün bir parça büyüyen yara ile ona yabancı kaldı.

Kalbinde bir boşluk, hiç bir şeyle dolmayan derin bir boşluk vardı.

İlk zamanlar elemelerini unutmak, daha doğrusu kendisini meş'ud etmek için bütün varlıkları ile çabalayan temiz kalbli insanlara karşı unutmış görünmek için mütemadiyen güldü, söyledi, mütemadiyen şakradı. O kadar ki her hangi bir anda evin hangi odasına girilse Nihali orada bulmak kabil olurdu.

(Devamı var)

Amerikalı zengin

(5 inci sayfadaki devam)

ru değilse kafamı keskinler!

Amerikalı Stein isminde bir adam da aranmaktadır. Bagnole tedavi için geldiği söylenen bu Amerikalının Vaydmanla münasebati varmış. Fakat Million Vaydmanla beraber gidip Bagnolde bu Amerikalıyı ara-dıkları inkâr etmektedir. Roz Rolley isminde genç bir mürebbiyenin de vaktile iş bulmak için Vaydmanla mektublaştığı anlaşılmıştır. Fakat bereket versin ki, bu mürebbiye vaktinde şüpheye düşmüş, kendisine Pratt imzasile mektub yazarak cevap vermiş olan Vaydman'a itimad etmemiştir. Onun için meş'um köşke de gitmemiştir. Şimdi tahkikatın anlaşıyor ki, Vaydman geçen teşrinievvelde de İsvicreli bir mürebbiye ile de mektublaşmış, ona yazdığı mektublara da Tinker diye imza atmıştır. Bu da genç bir mürebbiyenin Vaydman ona Nis'de zengin bir aile nezdinde yer bulacağını bildirmişti. Şimdi Lozan'da bulunan bu kızın da istinabe suretile ifadesi alınacaktır.

İstintak hâkimi yukarıda ismi geçen Amerikalı'nın vaziyetile meşgul olmaktadır. Bu adam, altmış dokuz yaşlarındadır. Geçen haziranda Fransa'ya gelmiştir. Çok zengin olduğu için bol para harcettiği. Ağustos-tan sonra artık bu Amerikalıya Fransa'da rast gelen olmamıştır. Fakat Amerikada araştırılınca bu zengin ihtiyarın şimdi Baltimore'da bulunduğu öğrenilmiştir. Kendisinin vakit vakit Fransaya gelerek Bagnolde kaldığı haber alınmış da Vaydman'la münasebati ne olduğu anlaşılamamıştır. Onun da istinabe suretile ifadesi alınacaktır.

VARLIK

15 sonkânun 1938 tarihli 109 uncu sayılı Yaşar Nabi, Muammer Necip, Muhittin Birgen, Rüştü Şardağ, Cahit Sıtkı, Cevdet Kudret, Reşat Cemal, Vecdi Hayri, Rifat Ilgaz, Orhan Veli, Melih Cevdet, Oktay Rifat, Coşkun Ertepinar, M. İlhan Berk'in makale, hikâye ve şiirleriyle, Vedat Nedim Tör'ün Köşküzler adlı piyesiyle ve bir çok tercümelerle çık-mıştır. Okurlarımıza tavsiye ederiz.

Şehzadebaşı
TURAN
TİYATROSU
Bu gece saat 20,30 da
San'atkar NAŞİD ve arkadaşları Okuyucu Küçük Semha ve Mişel varyetesi: KADIN FENDİ Komedi 3 Perde.

Ertuğrul Sadi Tek
TİYATROSU
Bu gece: (Bakırköy - Miltiyadi) Yarın gece: (Üsküdar - Hale) sine-malarında: ATI ALAN ÜSKÜDARİ GEÇTİ: Vodvil 3 perde.

Polis romanı No. 42

ONU KİM ÖLDÜRDÜ?

Yazan: **Moris Löblan** Nakleden: **fa.**

Valteks, önce hiç bir şeyin farkına varmamıştı. Ne darbeyi, ne de acısını hissetmişti. Bununla beraber, alelâde zamanlarda sarı olan benzi bembeyaz oldu, iri vücudu gerindi ve küll.. diye boylu boyunca, bir kap gibi yere yuvarlandı. Derin bir nefes, bir kaç hıçkırık duyuldu. Sonra sükût ve hareketsizlik..

Klâra, eli el'an havada, bıçağı sapladığı vaziyette, gözleri anadan uğramış, bir ağaç devrilir gibi hâdiseye şaşkın şaşkın bakıyor:
— Öldürdüm... Diyordu, öldürdüm... Artık beni sevmiyeceksin... Sevmiyeceksin..

Raul, İri Pol yere düşerken onu tutmuştu:

— Hayır, diye teselli ediyordu, seni daha... daha çok seveceğim. Fakat niçin vurdun?

— Seni öldürecekti... Revolveri almıştı...

— Ah sabırsız kız... Revolveri mahsus oraya bırakmıştım. İçi boştu... Asıl kendi tabancasını kullanmasını diye oraya mahsus koymuştum.

Raul, Klâra'yı, yerde yatan Val-teks'i göremiyecek bir şekilde bir kanapeye oturttu ve eğilerek haydudun kalbini dinledi:

— El'an çarpıyor... Fakat hafif. Can çekiyor..

Sonra, Klâra'ya döndü, her şeye rağmen kurtarmak istediği genç kıza:

— Canım, dedi. Haydi sen git... Neredyse gelirler...

Klâra ayak diredi:

— Gitmek mi? Seni yalnız bırakarak?..

— Evet gitmek lâzım. Seni burada bulurlarsa ne olur sonra, düşün bir kere! Ya seni bulurlarsa?

Raul tereddüd ediyordu. Valteksin mahvolduğunu biliyordu... Buna rağmen bir türlü onu bırakmak istemiyordu. Klâra da rahat olmuyordu:

— Gitmiyeceğim, diyordu, bunu ben öldürdüm. Katil ve mücrim benim, beni tevkif etmeleri lâzım.

— Kat'iyen. Kat'iyen. Seni tevkif etmek mi? Olmaz ben müsaade etmem.. Bu adam, alçak bir adamdır.. Cezasını buldu. Haydi öyle ise beraber gidelim.

Raul pencereye giderek dışarı baktı ve:

— Jorjöre.

Diye haykırdı.

— Ne? Jorjöre mi? Geliyor mu?

— Hayır.. Sadece evi tarassud ediyor.. Yanında da iki muavini var.. Kaçmak kabil değil.

Bir an şaşkın şaşkın durdular. Raul cesedin üzerine bir masa örtüsü atmıştı. Klâra dolaşıyordu. Valteks, örtünün altında zaman zaman göğüs

Ak ve Kızıl denizlerde HAMİDİYE

No.22

Yazan : Rahmi Yağız

Terceme ve iktibas mahfuzdur -

Vesikalari veren :

Donanma Başkâtibi İhsan
Ve. Hamidiyenin seyir defteri

Virjinya suvarisi cebinden çıkardığı bir kâğıt tomarını suvariye uzattı!

Virjinya gemisi bir Amerikan vapuru olabilirdi fakat bir harb sefinesi suvarisinin önünde ecnebi kaptan daha saygılı bulunmak mecburiyetinde idi

büyük merasim yapmışlardı... Hamidiyenin etrafını saran yüzlerce sandalın arasında Hıdiv Abbas Hilmi Paşa ile İskenderiye Donanma Cemiyetinin gönderdiği tebrik heyetleri tütün, meyva ve şeker yüklü hediye sandallar ile birlikte gemiye geldiler. Halkın getirdiği hediyeler o kadar fazla idi ki, süvari, geminin zedelediği hediyeleri de nakkane reddetmeye uğraştı, fakat muvaffak olamadı; Krüzörün güvertesi sigara sandıkları, portakal sepetleri ve şeker kutularıyla doldu...

Güneş batıncıya kadar ziyaretçilerin sandalları geminin başından ekşiledi... Halbuki, Hamidiyenin merasim ve tezahürattan ziyade kömür ile makine yağma ihtiyacı vardı. Bu şartlar içinde kömür ve yağ ihtiyacının teminine uğraşmak beyhude idi. Süvari, Donanma Cemiyetile yaptığı temaslara neticesinde kömür ve yağın limandan açılarak alınması kararlaştırıldı, saat 10,30 da krüzörün demirini vira ederek halkın coşkunu tezahüratı, avnek Allah, Allahu yensur sadaları ve o esnada hareket eden Romanya vapuru mürettebatının (Hurra Hamidiye) takdirleri arasında limandan çıkıldı... Kara sularının dışında kararlaştırılan noktada büyük bir yelkenli kömür gemisi Hamidiyeyi bekliyordu... Derhal bordasına aldığı yelkenlerden deniz altında kömür postasına başladı.

Vinçlerin gürültüsü, efradın şarkı sesleri arasında sabaha kadar devam eden kömür postası 450 ton kömür ve 9 ton makine yağı temin ettikten sonra ertesi sabah 5 mart salı günü sabahı buradan hareketle Gazze doğru yola koyuldu. Hava yavaş yavaş değişmeğe, esen poyraz şiddetini arttırmağa, denizler büyümeğe ve fırtına alabildiğine hüküm sürmeğe başladığı halde yola devam edilerek saat 1,30 da Rodos feneri bordalandı ve 3,5 saat seyirden sonra saat 5 de Gazze'ye gelinerek 7 kulaç suya demirlendi.

BEYRUTTA

Gazze'de üç gün istirahat ve makinelerin temizlenmesi geçirdi. 8 mart sabahı Beyrut'tan alınan bir telgrafta krüzöre kömür tedariki için Beyrutta bırakılmış olan erkânı harb binbaşı Fevzi beyin Hayfada kömür hazırlattığı anlaşıldığından araya hareket edildi. Yolda Medi ya isimli İngiliz nakliye gemisi kontrol edildikten sonra saat 3,55 de Hayfaya varılarak hazır bulunan kömür gemisinden postaya başlandı ve 420 ton kardif kömürü daha depo edildi. Fakat burada makine yağı mevcut değildi. Bunun da ihzarı Beyrut'a, Fevzi beye telgrafta bildirildikten sonra hemen Beyrut'a doğru dümen çevrildi. Saat 4,25 de Beyrut'a gelinirken mendirek dışında 8 kulaç suya demirlendi. Gemi daha buraya gelmeden Fevzi beyin ihzar ettiği 600 kilo yağ hemen sefineye alındıktan sonra uzun ceveller sebebiyle çok yorulan mürettebatın istirahatlerini temin için sahilleri gayri meskûn bulunan Kavaleye limanına hareketle orada demirlendi. Ve, mürettebatın iki postaya ayrılarak nöbetle karaya çıkmalarına izin verildi.

Kavaleye 3 gün kalmak mecburiyeti vardı... Makinelerin yeniden temizlenmesi, bazı noksan ve tamire muhtaç kısımların ikmalı yapıldı... İstanbulla arada sırada tesis edilen muhabere bir kaç gündür yine inkıta uğramıştı. Süvarinin bir çok gayretleri boşa çıktı. Ne bahriye nezareti, ne başkumandanlık ne de Nâradaki donanma kumandanlığından Hamidiyenin telsizlerine cevap vermiyorlar, yapılan bütün telsiz aramaları başarısız kalıyordu.

Bu vaziyet karşısında tekrar Anavatan sahillerine uğramak ihtiyacını hisseden Rauf kaptan 14 mart perşembe sabahı vira demir emrini verdikten sonra Alâfıye limanına doğru dümen doğrulttu...

Kavaleye'den hareket edildikten bir saat kadar ya geçmiş ya geçmemişti... Hamidiyenin dört mil kadar sancığında gün doğuşu istikametinde bir ticaret gemisi görüldü... Hemen prova direğine çekilen;

— Dur!

İşaretlerini müteakib mürettebat iki aydır alışıkları bir soğuk kanlılıkla top başında mevkilerini aldılar! Yabancı gemi işaretleri görür görmez hemen stop etmekte gecikmedi. Denizin mavi sathına hâkim bir ejder savletile suları köpüklü bir izle dalgalandıra dalgalandıra yabancı gemiye aporda eden Hamidiye, metaforla yabancı gemiye İngilizce olarak seslendi:

— Süvari sefinemize gelsin!

Çok beklemeden Amerika bandırasını taşıyan ve isminin (Virjina) olduğu kıçındaki yazıdan anlaşılan yabancı gemiden bir sandal indi. Dört kuvvetli tayfanın çektiği kürekle motör gibi bir sür'at edinen sandal Hamidiyenin merdivenine yanaştı.

(Devam var)

Zavallı Akdeniz

(5 inci sayfadın devam)

Roma ve İmpedro isminde ve herbiri ki 35,000 tonluk 2 zırhlı daha yapılacaktır. Bunlar 1940 senesinde bitmiş olacaktır. Bu takdirde İtalyanların her biri 35,000 tonluk 4 zırhlı bulunacaktır.

1940, 1941 de İtalyanlar böyle ağır krüzörlerle ve muhriblerle Akdenizi arttıran deniz kuvvetine malik oluyorlar demektir. Şimdi buna bir de İtalyanların hava kuvvetleri, sonra kara kuvveti de ilâve edilirse büyük devletler arasındaki silâhlama yarışında en mühim sene olacak 1941 de vaziyetin alacağı ciddiyet göz önüne gelmektedir.

İngiltere Akdenizin istikbalini düşünmüyor değildir.

ŞAYANI HAYRET BİR TEN

*Makiyağı,
görünmek sizinHavalandırılmış
YENİ PUDRA

Cildde hemen görünmez

Makiyağı aratmayan ve hatırlatmayan taze, nermin ve cazip bir sevimlilik, o kadar ince ve o kadar hafiftir ki cild üzerinde âdetâ görünmez bir pudradır. Hiç kimse, yüzünüze bakıp ta güzelliğinizin tamamen tabii olmadığınızı iddia edemez.

Bunun sırrı, yeni «havalandırma» usulü sayesinde temin ve Tokalon pudrası da bu usul dairesinde istihzar olunmuştur. Gayri kabil zannedildiği halde on defa, daha ince, daha hafiftir. Hemen bugünden «havalandırılmış» yeni Tokalon pudrasını tecrübe ediniz. Bütün gün, işiniz başında çalıştığınız halde, yüzünüz kat'iyen nermiğini kaybetmeyecektir. Bütün gece dansetseniz bile teniniz daima ter ve faze kalacaktır. Yalnız, Tokalon pudrası sayesinde cazip ve sevimli bir güzelliğe malik bir ten temin ediniz.

SAÇ BAKIMI

Güzelliğin en birinci şartıdır.

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerrep bir ilaçtır.

İstanbul beşinci icra memurluğundan:

Bebekte Yılanlı yalıda oturmakta iken ölen Volter Siger karısı Edit Blang ve kızı Winsome Edit Margrit ve oğlu Yuvar diğer oğlu Sedrik ve Con ve Harolt taraflarına:

İstanbulda Tahtakalede Prevua - yans hanında 27 No.da İngiliz devleti tebaasından Volter oğlu Kudbert Binsin 25 temmuz 935 tarih ve 3219/3220 sayılı ipotek senedile İngiliz tebaasından ölü Wolter Siger zimetinde alacağı olan 5000 liranın faiz ve icra masrafları ve vekâlet ücreti ile birlikte temini istifası için ipotekli bulunan ve üç ehli vukuf tarafından 9210 lira kıymet takdir olunan Bebekte Bebek mahallesinde Yanko bağı sokagında eski 13 mükerrer 13 yeni 1 mükerrer 1 sayılı maabahçe köşke ve tarlaların açık artırma ile paraya çevrilmesine karar verilmiş olduğundan yapılan bu muamelelere ve istenilen satışa karşı bir güne itirazınız varsa bu muhtıranın tarafınıza tebliği tarihinden itibaren nihayet üç gün içinde dairemize gelerek 937/1063 sayılı dosya zabıtnamesine itirazınızı yazdırmanız veya ayrıca bir istida ile bildirmeniz ve bu üç gün müddet geçtikten sonra hiç bir itirazınız kabul edilmeyeceği yolundaki muhtıra arkasına mübaşir tarafından verilen meşruhatta halen ikametgâhınızın meçbul bulunduğu bildirilmiş olmakla işbu muhtıranın tarafınıza ilân tebliğine de icra hâkimliğince karar verilmiş olmasına binaen yukarıda izah olunan muhtıraya karşı bir diyeceğiniz varsa 25 gün zarfında bildirmez için tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (4204)

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:

Bir borçtan mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen bakkaliye eşyası peşin para ve açık arttırma ile 3/2/938 tarihine tesadüf eden perşembe günü saa 10 da Beyoğlundaki İstiklâl caddesinde 358 numaralı dükkânda satılacaktır. O gün mahcuz eşya takdir olunan kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde 9/2/938 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat onda satılacaktır.

Talip olanların mahallinde hazır bulunacak memura müracaatları ilân olunur. 937/5741

Çocuk Tiyatrosunda Reportaj

(5 inci sayfadın devam)

Dus doğru sana söylerim!
— Bana mı söylersin!
— Elbette sana söylerim ya!..
Haçan niçin söylersin bana be ah-retlik..

— Ne kaçıyorsun içeriye..
Gülmekten alamadım kendimi:
— Babalık dedim, sayet mübarek dilinin lûgatinde, (giriyorsun!) kelimesi yoksa, hiç olmazsa biraz daha ehveni şeri olan (Savuşuyorsun) u kullan!

Neyse.. Güçbelâ içeri girdik. Ha, sunu da söyleyeyim ki yanınızda çocuk bulunması şart, bulunmazsa siz de kapıda cüzzamlı gibi herkesten teb'id edirsiniz.

Oturduktan sonra aklımız başımıza geldi. Resim çekmek için foto muhabirimizle bir arkadaş daha gelecek. Çıkıp beklemek lâzım, dışarıda..

Küçük yeğenimi locada bıraktım. Kapıcı dostumuza da tenbihlemeyi unuttum:

— Bak görüyorsunuz ya, dışarı çıkıyorum. Bu sefer de ne kaçıyorsunuz diye yakama yapışma..

Arkadaşlar geldi. İçeri giriyoruz. Bu sefer şapkasını gözlerinin üstüne kadar indirmiş bir zat karşımıza dikildi:

— Giremezsiniz!..
— Sebeb..
— Yanınızda çocuk yok..
— Ayol çocuğu müruru ubur ruh-satınması, otobüs imtiyazı gibi cebimizde taşıyacak değiliz ya! İçeride locada oturuyor.

— Olmaz giremezsiniz
— Biraz evvel içerideydik, dışarı çıktık.

Muhabetimiz kışkırmı çattı. Bir elini Nopolyon vari göğsüne soktu. Nutuk irad eder bir pozisyonla:

— Efendi, dedi, ben devlet memuruyum!
— Biz de yabancı tebaadan değiliz. Senin memuru bulunduğun devletin vatandaşsıyız. Sanien sizin hususi bir müessesede de memur olduğunuz iddia etmedik.

— Lâf istemem, dönün geriye.

Öyle bir vaziyetteyiz ki, geriye dönmeyi, içeriye geçmeyi imkânı yok. Çocuk da içeride kaldı.

Artık içimizde devlet otoritesini bile fiyaka kapisine bir âlet vazifesi gördürecek kadar şursuzlaşan bu memurla münakaşa etmek ve bana çekilip gitmek arzularının biribirine çarptığını hissettiklerimiz bir dakikada şehir tiyatromuzun değerli rejisörü Ertuğrul Muhsin'in lûtf-kâr delâleti, müellif dostumuzun gayreti ile içeri alınıyoruz.

Amma Ertuğrul Muhsin'in bile rol almak suretile değerini büyüttüğü bu oyun burada bitmiş olmuyor. Gazeteci olduğumuzu öğrenen sayın «devlet memuru» nun biz de kim olduğumuzu merak ediyoruz.

Ben içimden ya müfettiş, yahut tiyatro idarecilerinden biri filân diyordum.

Mânasız hareketinden, bir yerden aldığı ilham veya emirle öbür dilemek mecburiyetini hisseden büyük memur, kendini takdim ediyor:

— Ben darülaceze memuruyum; meslektaş sayılırız. Aynı zamanda gazeteciyim. İsmim..

Sözünü kesiyoruz:

— Gazetecilerin darülacezeye düşükleri çok zaman vakidir. Fakat darülaceze memuru olacak kadar yükseldikleri şimdiye kadar görülmemiştir.

Belki muhterem okuyucularım, bu satırları yazmamı içimde biriken hid-detin deşarje edilmesi şeklinde tefis edecekler. Hayır, ben burada, beni kapı önünde dakikalarda üzen, mânasız hareketi tenkid etmek değil, bu zihniyeti tebarüz ettirmek istiyorum. Maalesef bir çok küçük memurlar, büyüklerimizden demokrati-giyle telif edilmeyecek kadar halka fena muamele ediyorlar. Tiyatro kapısında o kâpıcılar, memurun halka yaptıkları hareketlere baktım da yüreğim sızladı. Hele zavallı çocuklar.. tartaklara tartaklara bir hal oluyorlar.

Belediye tahsisat veriyor, rejisör bir sürü işi arasında çocuk tiyatrosu kuruyor, en değerli san'atkarlar çıkıp oynuyor; bütün bunlar en de-ğerli varlığımız olan çocuklar için yapıyor. Sonra iki üç adam «Ço-

Talip olanların mahallinde hazır bulunacak memura müracaatları ilân olunur. 937/5741

cuk» diye vustaî bir zihniyetle mininileri hırpalıyor, kıymet vermiyor, itip kakyor.

Bütün bu hadiseleri yakasını kaldırıp, şapkasını gözlerinin üstüne kadar indirerek, görülmeyecek bir yerden en ufak bir mizansen kaçırmanın seyreden rejisör Ertuğrul Muhsin sanırım ki, bu gözünün önünde cereyan eden hadiseler üzerinde dikkatle duracaktır. Yahı, iş becermek için muhakkak şu ferağatkar adamın çoluk çocuk arasına kadar gelip te görmesine, ihtar etmesine mi lüzum var!

Bu kalabalık ve gürültü arasında insan aklını kaybeder. Bende öyle kaybedecek pek akıl olmadığı için, yalnız eldivenimin tekini kaybettim. O arnavud kapıcı sayet buldu, yahut başkası tarafından kendisine verildiye bile, bu yazıyı okuduktan sonra yakar, yine bana iade etmez.

Tiyatro o kadar kalabalık ki, localar, koltuklar, balkon, paradedirer çocuk yığını halinde. Aktör Refik Kemal çocukları yerleştireceğim diye zavallı kanter içinde oradan oraya koşuyor. Küçüklerde de az yaramaz yok hanı. Dadısının yanından dışarı kaçanlar, annesini bırakıp başka tarafta gideler, arkadaşına tayyareler atırlar.

— Ayol bizim oğlan şimdi bura daydı, nereye gitti? diye aryanlar, — Otursana oğlum.. ayıb, burası Şehir tiyatrosu, diyenler, neler, neler.

Bâri çocukları aktörler gibi Ertuğrul Muhsin geliyor, diye korkut-salar..

Oyun başladı. Komedi ve dram kışmının en güzide san'atkarlarımızın rolü var. Hele Said aşıkbaşı rolünde o kadar muvaffak oluyor ki, hele kıvrı kıvrı oynarken çocuklar bayılıyorlar. Yalnız çocuklar mı ya, bu itina ile sahneye konmuş güzel opere hepiniz bayıldık.

Zaten çocuklardan çok büyükler eğleniyorlar.

Çocukların da zevki büyüklerden aşağı değil hanı.

Cahideyi, Samiyeyi, Melâhatı kıssası, tanınmış kadın san'atkarları her fırsatta alkışlağları ihmal etmiyorlar.

En hoşlarına giden erkek san'atkarlar da başta Said olmak üzere, arab rolünde Nahid Saim, kekeme kâhya; Neset; kaptan amca; Sami..

Küçük Ferih ve Fatma ile Nevzad da iyi istidad sahibi çocuklar. Çocuk tiyatrosunda inkişafı istikballeri bakımından bence çok hızlı.

Hele Saidin mini mni çocuğu.. Son perdede çıkan bu ancak dört beş yâşındaki küçük san'atkar sahneye o kadar alışık ki.. O da şüphesiz babası gibi iyi bir aktör olacak.

Şimdi bütün bunlardan sonra kısasdan, hisse çıkarmam:

Çocuk tiyatrosu memlekette büyük bir ihtiyaca karşılık olmuş bulunuyor. Bunu bir yazımızda da telerlamıştık. Oyunları iyi seçiliyor, iyi sahneye konuyor. Yalnız «Mavi boncuk» da şişmek, fırtına gibi seyler tiyatronun teknik vesaitinden istifade ederek yapsalardı, çocuklar daha alâka gösterirlerdi. Tiyatro idaresi, çocuklara kıymet veriyor. Tabii kapıdağlar müstesna!

*apının çocuğu hırpalamamasını, hümet göstermesini temin ve yerleri numaralı yapıpak çocuğu şimdiden intizama teşvik etmelidir.

NU. SA. CO.

TASHİH

23 kânunusani tarihli nüshamızın 6 mci sahifesinde çıkan üçüncü icra memurluğunun ilânında Adahan ve Haçık yazılacak yerde han ve haçık şeklinde yazılmıştır. Tashih olunur.

İstanbul asliye mahkemesi altıncı hukuk dairesinden:

Melek tarafından Farbiye Halâskâr Gazi caddesinde 40 numaralı hanenin üst katında kız Hediye'nin nezdinde mukim kocası Veysi aleyhine açılan boşanma davasının tahkikatında müddeialayhin ikametgâhının meçhuliyetine binaen davetiye nin on beş gün müddetle ilân tebliğine ve tahkikatın 8/3/938 salı gününü saat 15 talikine karar verilmiş ve davetiye'nin bir nüshası da mahkeme divanhanesine asılmış bulunduğundan muayyen gün ve saatte İstanbul asliye altıncı hukuk mahkemesinde hazır bulunması aksi takdirde gıyabınızda tahkikata devam olunacağı tebliğ yerinde olmak üzere ilân olunur. (4203)

İstanbul Belediyesi İlânları

	Beher takımın mubammen bedeli
20 Takım kasketile beraber elbise	17 Lira
20 Çift Çizme	12 "
8 Adet Başlıgile beraber muşamba	14,50 "
Mecari şubesi amelesine lûsumu olan yukarıda mikdarı yazılı elbise vesaire açık eksiltmeye konulmuştur. Kumaş nûmunesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. lu kanunda yazılı vesika ve 52 lira 20 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 3-2-938 Perşembe günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (B.) (345)	

Nafia Vekâletinden:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş : Bergamada Bakır Çay ovası ve nehir islahatı ameliatı, keşif bedeli "1 564 903," lira "86," kuruştur.
- 2 — Eksiltme : 16-Şubat-938 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 de Nafia Vekâleti Sular Umum Müdürlüğü Su Eksiltme Komisyonu Odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 — İstekliler : Eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Bayındırlık işleri genel şartnamesi, fennî şartname ve projeyi "50," lira mukabilinde Sular Umum Müdürlüğünden alabilirler.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin "60697," lira "12," on iki kuruş muvakkat teminat vermesi ve "500," bin liralık Nafia Sular işleri veya mümâsil inşaatı taahhüt edip muvaffakiyetle bitirdiğine ve bu kabil işleri başarmakta kabiliyet olduğuna dair Nafia Vekâletinden alınmış müteahhlik vesikası ibraz etmesi, isteklilerin teklif mektupları ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Sular Umum Müdürlüğüne makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. "116," "240,"

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Şartnamesi mucibince 95000 kilo motörin "ağır dizel yağı," pazarlıkla satın alınacaktır.
- 2 — Pazarlık 7-11-938 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14,30 da Kabataşda Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen Şubeden alınabilir.
- 4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. "406,"

NEOKALMİNA

Nevralji, Artritizm, Romatizma,
Grip, Başve Diş Ağrıları

1 TIRYAKİ 1000 SİGARAYA BEDEL

25 ince 15 kuruştur.
20 kalın

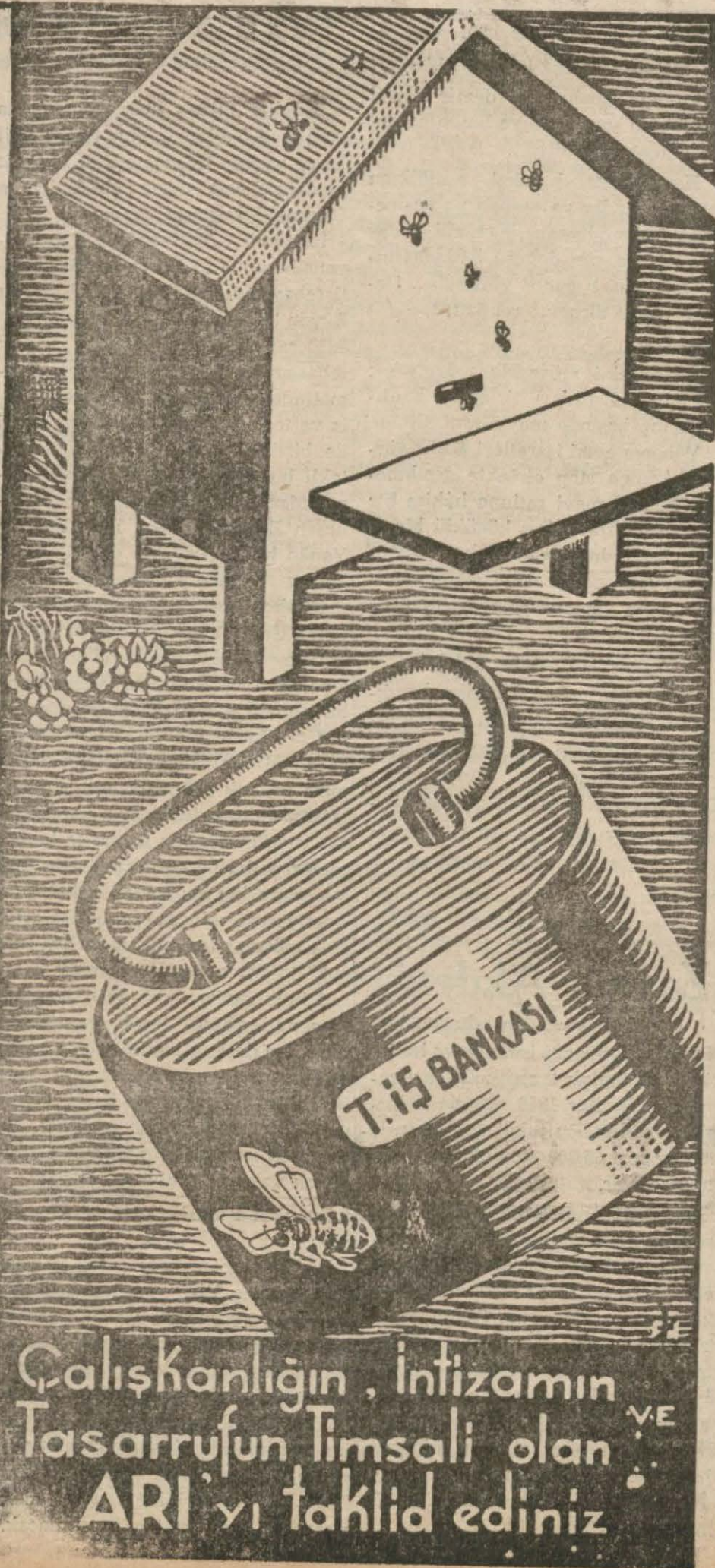
T.İŞ BANKASI 1938

Küçük Cari Hesaplar
İkramiye Plânı

4 adet 1000 liralık	- 4000 lira
8 " 500 "	- 4000 "
16 " 250 "	- 4000 "
76 " 100 "	- 7600 "
80 " 50 "	- 4000 "
200 " 25 "	- 5000 "
384 "	28600 "

Kurallar : 1 Mart, 1 Haziran, 1 Eylül, 1
Birincikânunun tarihlerinde çekilecektir.

En az 50 lira mevduatı
bulunan hesaplar kuralara
dahil edilecektir.

Çalışkanlığın, İntizamın
Tasarrufun Timsali olan
ARI'yı taklid ediniz

Annelere müjde S. M. A. geldi

Fazla istek karşısında piyasada
mevcudu kalmıyan büyük kutu
ned - ned 450 Gr.

S. M. A.

Amerikadan geldi.
Sayın çocuk dok-
torlarımız ana sü-
dünün eşi olan ve
A ve D vitaminlerini muntevi
bulunan S. M. A. yı annelere
emniyetle tavsiye etmektedir.

Her eczanede bulunur.

Tafsilât için :
Galata P. K. 1097 ye müracaat

Uykusuzluğa Karşı

Doktor-Operatör

Orhan Mahir Toros

Kulak, Boğaz, Burun hastalık-
ları mütehassısı

Taksim, Abdühakhamit Caddesi
Ceyik Apartmanı No: 1

Her gün 15-19 kadar

ZAYI - Bundan yirmi gün evvel
mühürümü kaybederek yenisini kaz-
dım. Eski mühürün hükmü yok-
tur.

İstinye Dok şirketi amele çavuşu
Durmuş Gökçinar

RADYOLİN

Yalnız güzel diş değil, demir
gibi sağlam diş yaratır. Bunun
için daima Radyolin kullanmak
ve günde 3 defa dişlerinizi
onunla fırçalamak kâfidir
DAİMA RADYOLİN

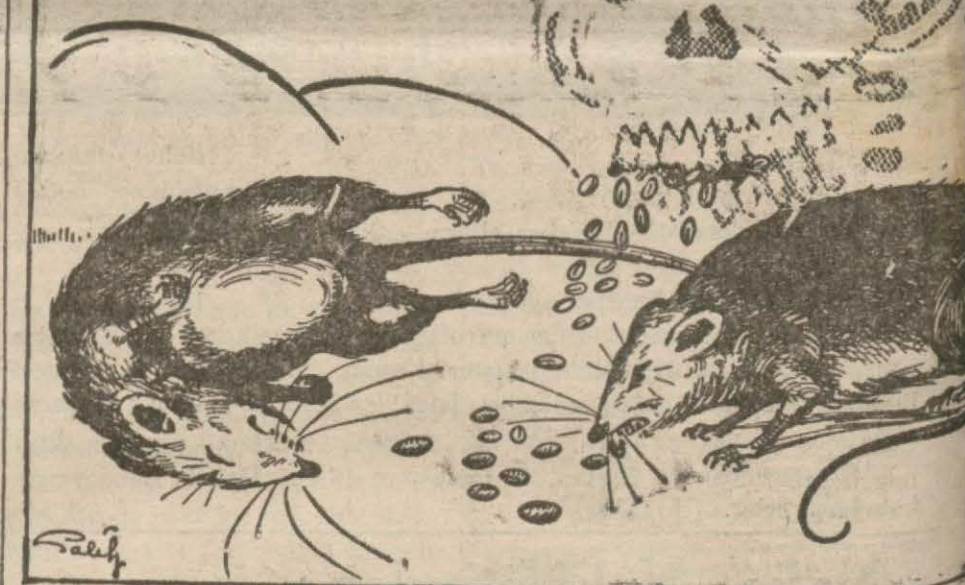
Sabah, öğle ve akşam her yemekten
sonra günde 3 defa dişlerinizi
fırçalayınız

Hastalık, ölüm ve pislik getiren fareler

FAR

HAŞAN

FARE ZEHİRİ

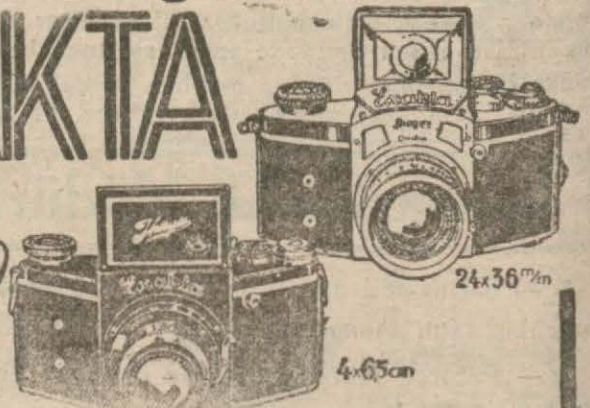
ile öldürünüz

Macun ve buğday şeklinde olup büyük ve küçük her nevi fareleri,
sıçanları derhal öldürür. Tesiri kat'idir. Fareler kokmaz.

Buğday nevelerini serpmelidir. Macun olanlarını yağlı bir ekmek
ve herhangi bir gıdaya sürerek farelerin bulunduğu yerlere koymak-
tır. Kutusu 10 büyük 25 ikisi bir arada 30 kuruştur.

İşte; Modern teknigin son tekemmülü

EXAKTA

FOTOGRAF MAKİNESİDİR

Mükemmel Dakik ve zarif

Satış yeri: Beyoğlunda Sümer sineması yanında FOTO İSKENDER
Türkiye için depoziteri: UMBERTO J. REFORZO
Posta kutusu : Beyoğlu 2295

Beşiktaş birinci sulh hukuk hâkim-
liğinden;

Beşiktaş tramvay caddesi 4 num-
ralı dükkânda kahveci ve hâlen ika-
matgâhı meçhul Karabet'e;

İstanbul belediye tarafından aley-
hinize açılan 18 lira 55 kuruş alacak
davası üzerine size gönderilen da-
vetiye verilen meşruhattan ika-
metgâhınızın meçhul olduğu anla-
şılmasına binaen 20 gün müddetle il-
lânen tebliğat icrasına karar veril-

miş olduğundan 16/2/938 çarşamba
günü saat 10 da mahkemede bulun-
madığınız takdirde gıyabınızda mah-
kemeye devam olunacağı tebliğ ma-
kamına kaim olmak üzere ilân olu-
nur. (4209)

Sahip ve neşriyatı idare eden
Bağ muharriri

ETEM İZZET BENİCE

Basıldığı yer: Ebüzziya Matbaası